EKİM

Bütün Ülkelerin Proleterleri, Birleşin!

TÜRKİYE KOMÜNİST İŞÇİ PARTİSİ Merkez Yayın Organı

Sayı: 215, Mayıs '00

Dönemin görev ve sorumlulukları

Türkiye işçi sınıfı ve emekçileri, Cumhuriyet tarihinin en kapsamlı ve azgın sosyal yıkım saldırılarından biriyle yüzyüzedirler. Mevcut saldırının kapsamı ve şiddeti ancak faşist 12 Eylül rejimiyle gündeme getirilen saldırıyla kıyaslanabilir düzeydedir. Dahası, sosyal haklar ve yaşam koşulları yönünden daha da ağır bir saldırıdır sözkonusu olan.

İktisadi, sosyal ve siyasal planda işçi sınıfı ve emekçilerin zaten çok sınırlı ve güdük olan kazanımları, emperyalist merkezlerde hazırlanan reçeteler çerçevesinde sürekli bir biçimde budanmakta, gaspedilmektedir. Yoksulluk, işsizlik, en basit demokratik ve sosyal haklardan yoksunluk, örgütsüzlük, emperyalizmin ve işbirlikçi burjuvazinin çıkarları gereği, işçi sınıfına ve tüm çalışan halk kitlelerine bir "devlet politikası" olarak dayatılmaktadır.

Kitlelerin buna karşı gösterebileceği ve göstermeye çalıştığı direnç ise, yine bir "devlet politikası" olarak, sistemleştirilen baskı ve terörle kırılmaya çalışılmaktadır. Medya üzerindeki boğucu sermaye tekeli üzerinden ise, tüm bunların meşrulaştırılması, halk kitlelerinin yalanlarla aldatılması, sahte gündemlerle oyalanması için her türlü yol ve yöntem kullanılmaktadır. Her alanda ilgisizliği, duyarsızlığı ve soysuzluğu yerleştirmek ve egemen kılmak için en olmadık çabalar gösterilmektedir.

Özetle, Ecevit liderliğindeki mevcut faşist-gerici karması hükümet, yakın tarihimizin en azgın halk düşmanı politikalarını bir uşak sadakatıyla bir bir hayata geçirmeye çalışmaktadır. İşçi sınıfını ve emekçileri yıkıma uğratan ve köleleştiren bu çaba, öte yandan ülke üzerindeki emperyalist köleliğin pekiştirilmesi anlamına gelmektedir. Saldırı ve yıkım programının öteki temel yönü de budur. Türkiye adım adım emperyalist tekellerin dilediğince at oynattığı bir çiftliğe dönüştürülmektedir.

***

Bu görülmemiş azgınlığın yıkıcı sonuçlarını her gün her an kendi yaşamlarında hisseden işçiler ve emekçiler, gerçekte bunu hiç de kolayca sineye çekiyor değiller. Tam tersine, işçi sınıfı saflarında ve emekçiler arasında hoşnutsuzluk sürekli derinleşmekte ve yaygınlaşmaktadır. Emekçilerin geniş kesimleri içinde bu halk düşmanı politikalara karşı öfke ve tepki büyümektedir. Toplumumuzun en durgun katmanları olan kırsal emekçiler bile, bu politikalar onları da en ağır biçimde hedeflediği için, hoşnutsuzlukların gitgide daha açık biçimde dışarıya vurmaktadırlar.

Bu hoşnutsuzluğun nasıl bir mücadele potansiyeli biriktirdiğini, geçen yılın Temmuz-Ağustos ayı hareketlilikleri sırasında bütün açıklığıyla görmüştük. Başta işçiler olmak üzere yüzbinlerce emekçi, tümüyle kendi inisiyatifleriyle, yani tabandan gelen bir dinamizmle sokaklara, meydanlara dökülmüşlerdi. Yeni yılın başından beri binlerce-onbinlerce işçi ve emekçinin katıldığı yürüyüş ve mitingler birbirini izlemektedir. Tüm sendika konfederasyonlarının açık ihanetine rağmen, 1 Mayıs'ta büyük sanayi kentlerinde onbinlerce işçi ve emekçi alanlara çıktılar. 1 Mayıs gösterilerinin toplam tablosu, işçi

sınıfı ve emekçilerin halk düşmanı saldırı programına karşı büyük bir öfke ve tepki içerisinde olduğunu, buna karşı direnmek istediğini, bütün açıklığıyla ortaya koymuştur. Sendika ağalarının tüm manevralarına rağmen son haftalarda peşpeşe gelen grevler, bu grevler aynı hain manevralarla çabucak bitiriliyor olsa bile, işçi sınıfı saflarındaki direnme ve mücadele eğiliminin açık bir göstergesidir.

Sınıf ve kitle hareketi cephesinde mevcut tablo karşımıza şöyle çıkmaktadır:

Bir yanda, kapsamlı ve ağır bir saldırı karşısında bulunan, bu saldırıların yaşamlarında nasıl bir yıkıma yolaçacağını iyi-kötü bilen, bu nedenle buna karşı direnmek isteyen, bunu somut biçimde de gösteren işçiler ve emekçiler...

Bunun karşısında, işçi ve emekçilerin mevcut sendikal örgütlülüklerinin tepesine çöreklenmiş bulunan, işçi ve emekçilerden yana görünüp her adımda onlara ihanet eden, en iğrenç aldatma ve oyalamalarla mücadele etmek isteyen kitleleri çaresizlik duygusu içine iten, böylece sermayeye en büyük hizmette bulunan ve sermaye devletinin organik uzantısı olarak hareket eden satılmış sendikal ihanet çeteleri...

Öte yanda ise, bu saldırılar karşısında işçi ve emekçileri uyarmaya ve harekete geçirmeye çalışan, çok sınırlı olanaklarla bunun için didinip duran, fakat halihazırda bunda fazlasıyla etkisiz kalan, hoşnutsuz ve mücadele içerisindeki kitlelerle birleşmeyi bir türlü başaramayan bir komünist ve devrimci hareket gerçeği...

Bu tablo, mevcut durumda çözülmesi gereken sorunun, yüklenilmesi gereken halkanın ne olduğunu bütün açıklığıyla ortaya koymaktadır. İşçi ve emekçi hareketini içinden etkisizleştiren, başarısızlığa ve çaresizliğe sürükleyen ihaneti boşa çıkararak, işçilerle ve emekçilerle buluşmayı ve devrimci birleşmeyi başarabilmek... Günümüzün en yakıcı sorunu budur. Her bakımdan yoğunlaşmamız gereken, tüm dikkatimizi üzerinde toplamamız gereken, öncelikli devrimci görev budur.

***

Peki, ortaya konulan bu sorun hangi güçlerle çözülecek, tanımlanan devrimci görev hangi güçlerle omuzlanacak? Yanıtı önemli bir sorudur bu.

Partimiz Türkiye'nin toplumsal mücadele dinamikleri konusunda, bunun döne döne ürettiği ve beslediği devrimci birikimler konusunda son derece iyimser, fakat sol hareketin mevcut tablosu karşısında aynı ölçüde gerçekçi olmak durumundadır.

Mücadele dinamikleri ve devrimci birikim konusunda, yukarıda kaba çizgilerle tanımlanan tablo yeterli açıklıkta bir fikir vermektedir. Yapısal çözümsüzlükler içerisindeki Türkiye kapitalizmi, işçi sınıfına ve emekçilere döne döne ve her seferinde giderek daha da ağırlaşan iktisadi-sosyal faturalar çıkararak, işleri götürmeye çalışmaktadır. Bu ise toplumsal çelişkileri keskinleştirmekte, en zayıf, en örgütsüz ve devrimci önderlikten yoksun oldukları bir durumda bile, işçileri ve emekçileri döne döne mücadeleye itmektedir.

Askeri darbelere, özellikle son 20 yıldır sistemleştirilen baskı ve teröre, saptırıcı ve yozlaştırıcı tüm siyasal ve kültürel çabalara, yalan ve aldatma mekanizmalarının muazzam gücüne, sendikal ihanet şebekelerine rağmen, Türkiye'nin toplumsal mücadele dinamikleri boğulamamaktadır. Bu saaten sonra bunu başarmak ise hiç mümkün değildir. Özellikle son 10-15 yılda dinsel gericilik, şoven milliyetçilik, mezhepçilik vb. silahlar kullanılarak kitlelerin bölünmesi, aldatılması, kendi gerçek sorunlarından ve çıkarlarından uzaklaştırılması çabaları artık eski gücünü yitirmiştir. Emperyalizmin ve işbirlikçi burjuvazinin işçi sınıfından kamu çalışanlarına, kent yoksullarından kırsal emekçilere kadar, bu ülkenin tüm çalışan sınıf ve katmanlarını birarada hedef alan sosyal yıkım programları, yeni bir sosyal uyanış ve sosyal mücadeleler dönemi için zemini sürekli güçlendirmektedir.

Türkiye'de artık sınıfsal ayrımlara dayalı sosyal-siyasal çatışmanın yeniden önplana geçmekte olduğu bir döneme girmekteyiz. Dünyadaki gelişmeler de buna paralel yönde seyretmektedir. Dahası, dünyada bu eğilim, Türkiye'dekinden daha erken olarak kendini göstermeye başladı ve hızla güç kazanmaktadır. Bu, Türkiye'deki sosyal çatışmanın seyrini de gitgide daha çok

etkileyecek ve besleyecektir. Bunu, Türkiye'deki ve dünyadaki yenilgi atmosferinin geride kalması, işçi sınıfı ve halk hareketlerinin yeni bir çıkış dönemine girmesi olarak da anlayabiliriz.

Tüm bunlardan çıkan sonuç, Türkiye'nin toplumsal mücadele dinamikleri, dolayısıyla devrimci birikimi ve olanakları konusunda son derece iyimser olmak gerektiğidir.

Fakat öte yandan, Türkiye'nin bugünkü sol hareketi, bu hareketi oluşturan akımlar tablosu konusunda da, aynı ölçüde gerçekçi olmak durumundayız. Bu akımlar tablosu partimiz tarafından bugüne kadar döne döne değerlendirilmiştir. Ve gelişmeler bu değerlendirmeleri neredeyse tümüyle hep doğrulamıştır. Burada bu konuda yinelemelere girmek gereksizdir. Altı çizilmesi gereken en temel nokta, reformist ve devrimci kanatlarıyla bu akımların gelecekten yoksunluğudur.

Etki altında tuttukları güçler önemli ölçüde devrime ait güçler olsa da, ideolojik ve politik konumlarıyla reformist sol akımlar, temelde bu düzenin bir parçasıdırlar. Buna uygun bir konumlanma ve politik davranış çizgisi içerisindedirler. Dolayısıyla, konumlarının doğası gereği, onlardan işçi ve emekçi hareketini ileriye taşımada herhangi bir olumlu katkı beklenemez. Tam tersine, örneğin, KESK'in bugün düşürüldüğü durum ya da İİSŞP'nin yılları bulan pratiği de açıkça göstermektedir ki, bu akımlar kitle hareketinin devrimcileştirilmesi ve ileriye taşınması bir yana, onun önünde bir engeldirler. Bu durumda bu akımlar, sınıf ve kitle hareketinin geliştirilmesi devrimci görevi karşısında, aşılması gereken engeller konumundadırlar.

Taşıdıkları devrimci iyiniyet ve buna eşlik eden kısır devrimci çabalarına rağmen, bugün yaşamını şöyle ya da böyle sürdürmeye çalışan geleneksel küçük-burjuva devrimci akımlar cephesinde de, gerçekte durum çok farklı değildir. Herşey bir yana, bu akımlar, ciddi ve tutarlı herhangi bir teorik-ideolojik temelden, belirgin bir politik çizgiden, kendi içinde bir parça tutarlı olan bir devrimci programdan yoksundurlar. Tüm bunların da bir ifadesi ve yansıması olarak, kendilerini sürükleyecek devrimci önderliklerden de yoksundurlar. Son on yılın toplam tablosuna baktığımızda, bu akımları belirleyenin istikrarsızlık, kendiliğindencilik, farklı etkiler altında oraya buraya sürüklenme olduğunu bütün açıklığıyla görebiliriz. Tam da komünistlerin yıllar öncesinden öngördüğü gibi, yeni dönemin toplumsal hareketinin şaşmaz biçimde sınıf eksenli olarak geliştiği bir mücadele evresinde, kendini yenileme yeteneğinden yoksun ve yapısal zaaflarla malûl bu tür akımlar, devrimci mücadelede bir gelişme etkeni olmaktan çok, bozan, engelleyen, dağıtan, heba eden bir konumdadırlar.

Reformist ve devrimci kanatlarıyla geleneksel sol akımlar hakkında bu söylenenler, elbette onların bugün etki altında tuttuğu güç, olanak ve mevzilerin küçümsenmesi anlamına gelmemektedir. Tam tersine, bu akımların gerçeği konusundaki bilinç açıklığı, aynı zamanda bu güç, olanak ve mevzilerin devrimci amaçlar doğrultusunda kazanılabilmesine, buna ilişkin görevlerin gereğince yerine getirilmesine işaret etmek içindir.

Öte yandan, solun herşeye rağmen devrimci kanadını oluşturan geleneksel küçük-burjuva akımların gelecekten yoksunluğu ve bugünkü zaafiyetleri ne olursa olsun, taktik planda bunların taşıdıkları mücadele potansiyelinden yararlanmak da görmezlikten gelinemeyecek bir sorumluluktur partimiz için. Kaldı ki, son olarak 1 Mayıs öncesi değerlendirmelerimizde bir kez daha vurgulandığı gibi, taktik planda biz bu esnekliği sosyal-reformist sol akımların belli kesimlerine karşı bile göstermek durumundayız. Sınıf ve kitle hareketinin devrimci bir çizgide geliştirilmesine doğrudan ya da dolaylı olarak katkısı olabilecek her imkanı, her enerji damlasını değerlendirmeyi başarabilmek, bunun gerektirdiği bir taktik esneklik içerisinde olmak, bizim ihmal edilemez sorumluluğumuzdur.

Bununla birlikte, bugün için önem taşıyan bu iki noktaya rağmen, partimiz dönemin yakıcı devrimci görevlerini ele alırken, geleneksel sol akımlar konusunda herhangi bir hayale kapılmamalıdır. Yükü ve

sorumluluğu bizzat üstlenecek bir irade ve bilinçle hareket etmeli, buna uygun düşen bir devrimci inisiyatif ve pratik çaba koymalıdır ortaya.

***

Kendi başına asla yeterli olmamakla birlikte, programımız kendi cephesinden, sınıfın devrimci partisi olduğumuzun güçlü bir kanıtıdır. Komünistlerin yıllardır bir propaganda sloganı olarak kullandıkları "sınıfa karşı sınıf, düzene karşı devrim, kapitalizme karşı sosyalizm" sloganı, parti programımızda ete-kemiğe büründürülmüştür. Bu program, tam da ilan edilirken söylendiği gibi, "sınıfın, devrimin ve sosyalizmin programı"dır.

Bu gerçeğin saflarımızda daha net bir biçimde bilince çıkarılması ve sindirilmesi özel bir önem taşımaktadır. Grup ruhunu aşmak, grup döneminden kalma alışkanlıkları ve sınırlılıkları yenmek, sınıf partisi ve sınıf devrimciliği bilincini ve pratik misyonunu saflarımıza sağlam bir biçimde yerleştirmek için, programımız elimizde güçlü bir silahtır. Şimdilerde sıkça kullanılan "program bilinci" kavramı, somut anlamını proleter sınıf bilinci, devrim ve devrimci iktidar bilinci olarak, gündelik pratikte buna uygun bir devrimci inisiyatif, enerji ve çalışma olarak gösterebilmelidir.

Programımızın yayını saflarımızda doğal olarak güçlü bir moral etki yarattı. Partiye olan inancı ve güveni pekiştirdi. Bu etki programın anlamı, kapsamı, devrimci dinamizmi anlaşılıp sindirildikçe daha da güçlenecektir. Ancak programımız devrimci sınıf mücadelesinde gerçek bir silah haline geldiği ölçüde, asıl anlamını ve işlevini bulacaktır.

Programımızın ilanıyla birlikte, yalnızca parti birliğimizin sarsılmaz temeli değil, parti faaliyetimizin genel stratejik ve taktik çerçevesi de ortaya konulmuş bulunmaktadır. Daha şimdiden yalnızca genel propaganda ve ajitasyonumuz değil, fakat sınıfa yönelik somut yönelimimizin içeriği de programın belirlediği çerçeveye oturmaya başlamıştır. Bunu çok daha bilinçli bir çaba haline getirmeli, sınıfı ve kitleleri kazanma gündelik çabasında programımızın yol gösterici gücünden en iyi, en etkin bir biçimde yararlanabilmeliyiz.

Programımızı bir propaganda materyali olarak ulaşabildiğimiz her devrimciye, devrimci işçiye, sınıf bilincine açık işçi ve emekçilere ulaştırmak için elbette azami bir çaba göstermeliyiz. Onun ilan edildiği bir dönemde buna özellikle önem vermeliyiz. Fakat bu programın ilanından sonra artık aslolanın onu hayata geçirmek, politik çalışmamızı bu eksende geliştirip güçlendirmek olduğunu da unutmamalıyız. Devrimci işçi ve emekçilerin kendilerine ulaştırılan bu programa ve ona dayanan partiye güven duyabilmeleri de ancak bununla olanaklıdır. Devrimci bir partinin elinde sınıf mücadelesi içerisinde devrimci bir silaha dönüşmediği sürece, en mükemmel bir program bile kendi başına fazla bir şey ifade etmez.

Hoşnutsuzluk, arayış ve eylem içerisindeki kitlelere ulaşmayı, onlarla buluşup birleşmeyi başarabilmek, genelde sol hareketin, özelde partimizin ciddi bir biçimde zorlandığı temel bir sorundur. Bu alanda başarı herşeyden önce döneme ilişkin taktik bir açıklığı ve donanımı gerektirdiği ölçüde, bu alanda yaşanan açık başarısızlığın da etkisiyle, solda taktik üzerine bir sürü anlamsız ve boş söz edilmekte, gerçek hayatta karşılık bulamayan politika ve şiarlar birbirini izlemektedir. En açık ve en somut olması gereken bu alan "taktik ustalık" adına gerçekte bir keşmekeş alanına döndürülmüştür. Yıllardır yaşanan sözde taktik açılımların ve şiarların kitle hareketi üzerinde bir santim olsun ilerletici bir etkisi olmamıştır, olamamıştır. Bunun gerisinde, öteki şeyler yanında, geri ve parçalı kitle hareketini belirli bir taktik ve şiar üzerinden sözde yönlendirebilme ve kucaklama arayışı ve boş beklentisi vardır.

Buna ilişkin sorunlar taktiğe ilişkin gündem çerçevesinde partimizin Kuruluş Kongresi'nde ayrıntılarıyla tartışılmıştır. Kongrede yapılan siyasal durum değerlendirmeleri (ki buna uluslararası durum değerlendirmeleri de dahildir) ve buradan hareketle ortaya konulan görevlerle birlikte, bu tartışmaların da tekrar tekrar incelenmesi, gerek bakışaçısı olarak, gerekse pratik görevlerin anlaşılması bakımından özel bir önem taşımaktadır.

Türkiye'nin bugünkü politik tablosu, sermayenin sınıfa ve emekçilere yönelik çok

yönlü saldırıları, özellikle 28 Şubat sürecinden itibaren burjuva gericiliğinin emekçi kitleleri aldatmaya yönelik oyunları, devletin tahkimatı ve toplumsal muhalefetin devrimci kanadını kesin bir biçimde tasfiye etme kararlılığı, Türkiye'yi çevreleyen üçlü kriz bölgelerindeki gelişmelerin anlamı, dış politikada ABD güdümünde izlenmekte olan maceracı çizgi, Kürt hareketindeki teslimiyetin ve tasfiyenin ortaya çıkardığı yeni durumun anlamı ve sonuçları, sendikal ihanet cephesinin yıkıcı rolü, sol hareketin durumu, vb., vb., bütün bu konularda partimiz cephesinden yeterli bir açıklık vardır. Bu sorunlar basınımızda da döne döne ele alınmakta, irdelenmektedir. Aynı şekilde sınıf ve kitle hareketinin durumu, eğilimleri, zaafları ve yetersizlikleri de komünist basında döne döne ele alınmakta, irdelenmekte, bundan sonuçlar çıkarılmaktadır. Doğal olarak dönemin günel devrimci görevleri de bütün bu değerlendirmelerin bir uzantısı olarak belirmektedir. Burada tek bir çağrıda, tek bir şiarda, belli bir mücadele ve örgüt biçiminde somutlaşan özel bir taktik olamaz. Saldırıların çok yönlülüğü, engellerin çeşitliliği, ve nihayet kitle hareketinin parçalı durumu, bütün bunların her birini kendi cephesinden ya da alanından kucaklayan çıkışlar ve çabalar gerektirmektedir.

***

Bu çerçevede bugün için önemli olan sorun, durumun tahlili, saldırıların tanımı, oyunların teşhiri vb.'nden çok, arayış ve eylemlilik içerisindeki kitlelere bir çıkış yolu gösterebilmektir. Bunun için de herşeyden önce fiilen onlarla buluşup birleşebilmek için her türlü olanağı değerlendirebilmek, duruma uygun her tür yöntemi ve aracı kullanabilmektir. Bu ise çok büyük ölçüde her alanda, her kesimde, her birimdeki devrimci çalışmada gösterilecek girişkenlik ve yaratıcılıkla sıkı sıkıya bağlantılıdır. Buradan ilerlemeler sağlayıp mevziler kazanılmadıkça, genel plandaki bir taktik müdahale iddiası, yılların da gösterdiği gibi, ayakları yerden kopuk, dayanaksız bir söylemden ibaret kalacaktır.

Pratik-politik çalışmada devrimci partinin taktik öncelikleri, buna ilişkin belirlemeler, kuşkusuz özel bir önem taşımaktadır. Bu öncelikler, ilkin yönelim alanlarının saptanmasında, ikinci olarak çalışmada öne çıkarılacak sorunlar, ve üçüncü olarak kullanılacak araç ve yöntemler olarak kendini gösterir. Bunu hedef kitle, politik gündem ve mücadelenin düzeyine uygun düşen seslenme, örgütleme ve harekete geçirme yol, yöntem ve araçları olarak da kavrayabiliriz.

Parti olarak bizim sorunumuz bu sonuncusunda, yani kitlelere seslenme, harekete geçirme ve örgütleme çabası çerçevesinde döneme ve somut duruma uygun düşen yöntem ve araçların geliştirilmesinde zayıf kalışımızdır. Yerel çalışmanın tüm dikkati bu soruna yönelmeli ve buna en yaratıcı çözümler hayatın içinden bulunup çıkarılmalıdır.

Burada ikili bir alan olduğunu da hatırlatmak gerekir. İlki kitle hareketinin kendi dinamizminin ortaya çıkardığı mücadele biçimleri ve araçlarıdır. Kitle hareketinin aldığı mevcut biçimler, bunun ortaya çıkardığı başta platformlar, komiteler vb. olmak üzere çeşitli örgüt biçimleri, sorunun bir yanıdır. Sorunun bu yanına parti genel planda ilgi göstermekte, bu alandaki imkanlar parti basınında irdelenmekte, buna daha bilinçli bir biçim verilerek doğru bir çizgide yönlendirilmeye çalışılmaktadır.

Fakat öteki yönü, bizzat bizim geliştireceğimiz ve kullanacağımız mücadele yöntemleri ve araçları kapsamına girmektedir. Belirgin zayıflığımız bu alandadır. Bülten türü popüler seslenme araçlarından tutunuz da, 1 Mayıs işçi platformları gibi geçici, işçi kültür evleri ve kültürel-sportif gençlik örgütlenmeleri gibi nispeten daha kalıcı araçlara kadar alabildiğine çeşitlendirilmesi ve zenginleştirilmesi gereken bu alanda, halihazırda belirgin bir kısırlık yaşamaktayız. Bundan dolayıdır ki, gerek genel planda, gerekse tek tek alan ve birimlerde yürüttüğümüz politik propaganda-ajtasyon ve teşhir faaliyetinin etkisi somut kazanımlara dönüştürülememekte, kalıcı mevziler yaratılamamaktadır.

Bu şu dönem üzerinde özellikle durmamız gereken temel önemde bir sorundur ve çözüm için yerel örgütlerin ve kadroların girişkenliğini ve yaratıcılığını beklemektedir.

EKİM

1 Mayıs'a ilişkin notlar...

2000 1 Mayıs'mı geride bıraktık. Türkiye'de 2000 1 Mayıs'ının öncelikle dikkat çeken yönü, son yılların en kitlesel katılımıyla gerçekleşmiş olmasıdır. Bu, sermayenin saldırıları karşısında işçi emekçi ve gençlik kitlelerindeki yaygın hoşnutsuzluğun ve mücadele isteğinin bir göstergesidir. Kitlelerdeki hoşnutsuzluğun, tabandaki mücadele birikiminin ve kendisini ön süreçte dışa vurmaya başlayan eylem dinamiklerinin, 1 Mayıs alanlarına çok sınırlı bir düzeyde yansıdığını da belirtmek gerekir. İşçi sınıfının saflarında hüküm süren yaygın örgütsüzlük ve sürükleyici rol oynayabilecek örgütlü kesimlerin ise sendika ağalarının ihanet barikatıyla engellenmiş olması, bu sonucun ortaya çıkmasında belirleyici olmuştur.

2000 1 Mayıs'ınm bir diğer yönü, gösterilerin yaygınlığı olmuştur. 1 Mayıs, İstanbul, Ankara ve İzmir'in yanısıra Adana, Mersin, İskenderun, Kocaeli, Bursa, Bolu, Zonguldak, Urfa, Malatya, Sivas, Çorum, Tokat, Kayseri, Balıkesir, Denizli, Antalya, Çanakkale, Trabzon, Samsun, Giresun gibi illerde ve yanısıra bir dizi ilçeyle birlikte toplam 40 kadar merkezde alanlarda kutlandı. Dersim, Diyarbakır ve Gaziantep'te de, yasağa rağmen, binlerce işçi ve emekçinin katılımıyla fiili 1 Mayıs gösterileri düzenlendi.

Sendika ağaları...

Sendika ağaları her yıl olduğu gibi bu yıl da 1 Mayıs'ta sınıf hareketinin önüne gerici bir barikat olarak dikildiler. Önce 1 Mayıs'ı salonlarda kutlama niyetlerini açıkça ortaya koyarak, işçi kitlelerinin 1 Mayıs'ta alanlara çıkma iradesini peşinen kırmaya çalıştılar. İşçi ve emekçi hareketinin bu ihanet kabına sığmayacağını gördükleri noktada ise, denetimi elden kaçırmamak için, bu kez "1 Mayıs'ı alanlarda kutlama" tertibinin başına geçtiler. İşçi sınıfının öfkesinin 1 Mayıs'ta mücadele alanlarına akışının önünü kesmek için 1 Mayıs'ın hemen öncesinde hava boşaltmanın bir gereği olarak Ankara temsilciler yürüyüşü eylemini devreye soktular. Örgütlü oldukları fabrikalarda 1 Mayıs'ta iş bırakma ve alanlarda kutlama yönünde herhangi bir çalışma yapmadılar. Birçok fabrikada 1 Mayıs'ı gündeme dahi getirmediler. Tersine, 1 Mayıs'a katılma eğilimi içinde olan kesimleri, işverenlerin işten çıkartma tehditlerine ortak olarak bizzat engellediler. Görüntüyü kurtarmak için de olsa geçmişte nispeten daha yaygın olarak yaptıkları 1 Mayıs'a çağrı merkezi afişlerini bile, bu yıl çok sınırlı olarak yaptılar.

Oynadıkları hain rolü 1 Mayıs alanlarında pervasızlık düzeyine vardırdılar. Türk-İş konfederasyonunun ana gövdesini oluşturan birçok sendika yönetimi, 1 Mayıs'ta alanlara sınırlı bir katılımla dahi çıkma gereğini duymadı. Hak-İş'e bağlı sendikalar ise Türkiye'nin hiçbir yerinde alanlarda yoktu. Bu sendika konfederasyonları, merkezi Emek Platformu'nun ana bileşenleri olarak, 1 Mayıs tertip komitesi içinde yer almayı ise ihmal etmediler.

Bu ihanetin ve ikiyüzlülüğün hesabı ise bir kez daha gerektiği gibi sorulamadı. Sınıfın çıkarlarından yana ve sendikal bürokrasiye karşı olduğunu iddia eden çeşitli sendikalar ve yanısıra reformist partiler, sendika konfederasyonlarının bu artık gelenekselleşmiş ihanet oyununu bozmak yerine, onların kuyruğuna takılma yolunu tuttular. Sendika konfederasyon merkezlerine ve merkezi Emek Platformu'na bağımlı olarak hareket ettiler. Bunun dışındaki platform girişimlerinden "sınıf dışı" ve "sınıfın birliğini bozucu" olmakla suçlayarak uzak durdular. Adana'da sendikaların yüzüstü bırakması sonucunda, Demokratik Muhalefet Platformu'nun organizasyonunu üstlenmek zorunda kaldığı 1 Mayıs gösterisinden, bazı KESK şubelerinin yanısıra EMEP, ÖDP gibi reformist partilerin de uzak durmaları, hatta kitlelere katılmama çağrısında bulunmaları, bunun ibret verici bir örneğini oluşturdu.

Genel olarak işçi katılımı...

1 Mayıs'ta üç büyük kentte de işçi sendikaları üzerinden katılımın ağırlığını belediye-hizmet işkolunda çalışan işçiler oluşturdu. Belediye işçilerinin TİS sürecinin de beslediği hareketililiği hemen her kentte 1 Mayıs alanlarına yansıdı. Bu hareketlilik ve kitlesel katılım, partimizin bu işkoluna dönük müdahalesini kuvvetlendirme görevinin de bir kez daha altını çizdi. Yanısıra TÜMTİS üzerinden yine hizmet işkolunda ambar işçileri ve özellikle İstanbul'da Deri işçilerinin katılımı kitlesel oldu.

Sanayi işçilerinin, temel sektör ve işletmelerin katılımı ise zayıf kaldı. 1 Mayıs gösterilerine işçi katılımında sendika ağalarının rolü kendisini öncelikle bu alanda ortaya koydu. Bunun istisnalarından biri, işyerlerinin tasfiyesi saldırısı ile karşı karşıya olan Haliç ve Camialtı tersaneleri işçilerinin Dok Gemi-İş üzerinden kitlesel katılımıydı. Bunun yanısıra İstanbul'da Haber-İş, Harb-İş, Hava-İş, Tes-İş, Tez Koop-İş, Kristal-İş, Dok Gemi-İş ve Petrol-İş sınırlı bir kitlesellikle alandaydılar.

Fabrika birim katılımları...

Bu yıl 1 Mayıs'ın işgünü denk gelmesi, sendikal ihanetin yanısıra, işçilerin katılımını sınırlayan önemli etkenlerden bir diğeriydi. Bu koşullarda İstanbul ve Ankara'da örnekleri görülen fabrika-birim katılımlarının gerçekleşmiş olması, daha da özel bir anlam kazanmaktadır kuşkusuz. İstanbul'da Birleşik Metal-İış'in örgütlü olduğu Pancar Motor, Eğer Bakır, Mertişkango, Meksan, Schindler Türkeli Asansör işçileri, yanısıra Parsat Piston ve Sümerbank işçileri katılım sağladılar. Ankara'da ise Mitaş işçileri fabrika birim katılımı sağladılar.

Fabrika birimleri temelinde çalışmayı ve örgütlenmeyi sınıf çalışmasında ve sınıf hareketine müdahalede temel bir tarz olarak benimseyen sınıf devrimcileri olarak, katılımın bu yönünü daha da önemsemeliyiz. 2001 1 Mayıs'ında temel sektörlerde fabrika birim katılımlarının daha da yaygınlaşması, partimizin hedefi ve sınıf çalışmasında alacağı mesafenin de göstergesi olacaktır.

Kamu emekçileri...

Sermayenin ekonomik-sosyal yıkım saldırısının yanısıra gündemdeki sahte sendika yasası dayatmasıyla yüzyüze olan kamu emekçilerinin bu yıl 1 Mayıs'a kutlamalarına katılımı, hemen her kentte zayıf kaldı. Bu, KESK'in reformist yönetiminin, alandaki mücadele birikimini kucaklamak bir yana sınırladıklarının ve engelledikleri nin açık bir göstergesi oldu. KESK yönetiminin 1 Mayıs'ın arifesinde sahte sendika yasasına karşı mücadeleyi örgütlememesi, tersine bu dayatmayı kabullenme tutumu içerisine girmesi, 1 Mayıs alanlarına katılımın sınırlılığı olarak da yansıdı.

Görülmektedir ki, KESK'in reformist yönetimi kamu emekçilerinin on yıllık mücadele birimikini tasfiye sürecinde hızla ilerlemektedir. Bu alandaki parti güçlerimiz bu gidişatı tersine çevirmek yakıcı sorumluluğu ile görevlerine sarılmak zorundadır. Bu konuda kendi önderlik sorumluluklarımızın hakkını veremediğimiz, kitlelerle birleşmeyi başaramadığımız sürece, KESK'in reformist bürokratlarına dönük eleştirilerimiz tasfiyeci sürecin seyrini hiç de etkilemiyecektir. Ekonomik-sosyal yıkım saldırısına karşı direniş, sahte sendika yasasına karşı net bir tutum ve buna uygun kararlı bir mücadele hattı, alanda yaratılması gereken saflaşmanın bugün öne çıkan temel alanlarından biri haline getirilmek zorundadır.

Gençlik...

Bu yıl 1 Mayıs'ın en belirgin yönlerinden biri de, gençliğin kitlesel, dinamik ve coşkulu katılımıdır. Gençlik, gerek üniversite, lise platformları ve kortejleri üzerinden, gerekse de işçi-emekçi tüm diğer kesim ve kortejler üzerinden 1 Mayıs alanlarına çıkan kitlenin önemli bir bölümünü oluşturmuştur. Bu, gençlik çalışması alanındaki görevlerimizin yakıcılığına bir kez daha dikkat çekmektedir.

Reformist sol...

1 Mayıs vesilesiyle basınımızda yeniden değerlendirildiği gibi, reformist solun kitleler

üzerindeki bugünkü etkisi kof ve köksüzdür. Sınıf ve kitle hareketi ile birleşme yönü zayıftır. Daha çok küçük-burjuva devrimci gruplar için eleştiri konusu edilen 1 Mayıs'a sınıf mücadelesini yükseltme günü olmaktan çok grupsal bir güç gösterisi günü olarak yaklaşmak tutumu, işin özünde reformist partiler için de aynen geçerlidir. Reformist partilerin 1 Mayıs öncesi çalışmalarının esası, geniş işçi ve emekçi kitleler içinde sınıfın mücadele gündemiyle içiçe 1 Mayıs'a katılım çalışması yapmak değil, kendi çevre ilişkilerini parti kortejleri altında alanda gösterişli bir katılımı için derleyip toparlamaktan ibaret oldu.

Hücre saldırısı ve 1 Mayıs

Küçük-burjuva devrimci gruplar kendi kortejleri üzerinden güç gösterme kaygısıyla hareket ettikleri için, özellikle İstanbul'da Tutuklu ve Hükümlü Yakınları Birliği (TUYAB) kortejine tutsak yakınlarının katılımını sağlamaktan geri durdular. TUYAB üzerinden güçlü bir katılım ve müdahale, alandaki kitlenin gündemine hücre saldırısına karşı direniş görevlerini sokmak açısından özel bir önem taşıyordu. Ama bu fırsat sorumsuzca harcanmış oldu.

1 Mayıs gösterilerine katılan kitleler hücre saldırısına karşı şiarları yer yer desteklemekle birlikte, sahiplenmenin genelde istenilen düzeyde olmadığı ve yetersiz kaldığı gözardı edilmemelidir. Saldırının öngünlerinde bu zayıflığın üzerine tüm güç ve imkanlarımızla gitmek yakıcı bir görev olarak önümüzde durmaktadır.

Sendikal çalışma ve sendikal bürokrasiye karşı...

(Başlarafı s.25'de)

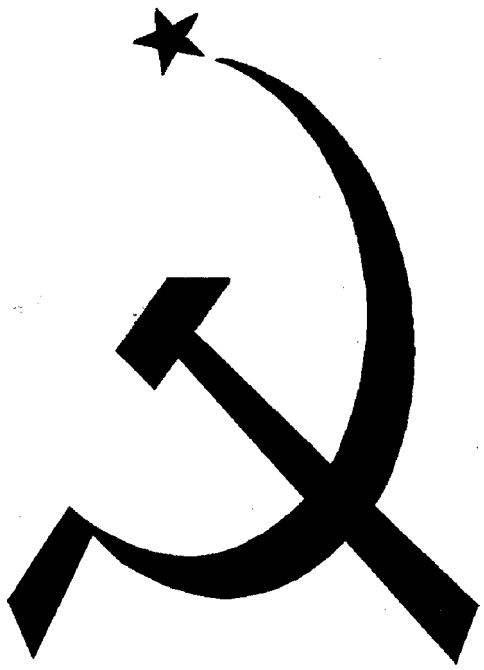
(Petrol-İş'in bazı şubeleri) de vardır.

ÖDP, EMEP gibi sosyal-reformist partilerle sendikal ittifak arayışlarına girmeyiz, fakat somut durumlardaki bir esnekliği de dışlamayız. Sınıf hareketinin bağımsız çıkarlarını ortaya koyarız, işçilere bunları anlatırız, gerçekleri işçilerden gizlemeden, politik esneklik gösterebiliriz.

Marjinal işkollarını abartmamalıyız

Bugün sendikal hareket çerçevesinde, sınıf hareketinin temel sektörleri ya da omurgası olmayan, daha çok hizmet sektöründe yer alan ve bugün için belli bir canlılık taşıyan işkolları var. Sınıf hareketinin durgunluğu koşullarında, buralar belli bir önem taşıyorlar. Ama sınıf hareketi kendini bulduğu, devrimcileştirği dönemlerde, buralar sınıf hareketinin tali alanları olarak geri plana düşeceklerdir. Bugün Tuzla deri işçilerinin direnişi benzeri bir direniş, örneğin metal işkolunda olsa, tüm İstanbul'u sarsar. Oysa bu işkolunun işçileri yıllardır direndikleri halde, bunun sınıf hareketi üzerinde böyle özel bir etkisi olmayabiliyor.

Temel sektörleri ve sanayinin temel birimlerinin sınıf hareketi içinde tuttukları belirleyici yeri hesaba katan ve bu dinamiği kucaklamayı hedefleyen bir çalışmaya kilitlenmek zorundayız.

Bazı bölgelerdeki 1 Mayıs faaliyetlerinden...

İzmir:

Bizim için 1 Mayıs faaliyeti, çalışma yürüttüğümüz alanlara, sektörlere ve bölgelere dönük politik müdahale, sınıfın en geniş kesimlerini güncel sorunlarına ve tarihsel görevlerine sahip çıkmaya çağırmak anlamını taşıyordu.

Sınıf hareketi cephesinde sendikal ihanetin ve örgütsüzlüğün hüküm sürdüğü, sendika bürokrasisinin burjuvazinin saldırılarına ortak olduğu, buna karşın mücadele dinamiklerinin dışa vurmaya başladığı bir süreçte, komünist öncüye yaraşır bir önderlik pratiği sergileme sorumluluğuyla yüzyüzeydik. Sınıfın ulaşabildiğimiz kesimlerine seslenebilme olanaklarını kullanarak öncü kesimi mücadeleye seferber etmeyi hedefleyen bir bakışla hareket etmemiz gerekiyordu.

Çalışmamızın 1 Mayıs'a dönük genel propaganda-ajitasyon yönünü belirli bir başarıyla yürüttüğümüzü söyleyebiliriz. 1 Mayıs çalışmasına dönük olarak binlerce parti bildirisi dağıttık. Yanısıra yüzlerce afiş, kuşlama ve yazılama yaptık. Faaliyeti daha yoğun olarak yürüttüğümüz Menemen-Aliağa ve Çiğli-Karşıyaka bölgesi dışında, kentte işçi-emekçi ve Kürt nüfusun yoğun olarak oturduğu semtlere pratik çalışmamızı taşıdık. Yanısıra fabrika ve organize sanayi bölgelerine afiş, kuş, yazılama, bildirilerimiz üzerinden seslendik. Kentin merkezi güzergahlarında, işçi ve emekçileri 1 Mayıs'ta mücadeleye ve alanları çağıran ve 1 Mayıs taleplerini içeren yazılamalarımız özellikle dikkat çekti. Kentte 1 Mayıs sürecinde illegal pratik faaliyetin hemen hiç yürütülmediği bir dönemde, bu faaliyetimiz daha da anlam kazandı, kendini farkettirdi ve etkili oldu.

Bu propaganda-ajitasyon çalışmasının yanısıra kitleler içinde çalışma çerçevesinde bülten özel sayılarını devreye sokmayı önümüze görevolarak koyduk. Önce kendi çeperimize dönük olarak 1 Mayıs çalışmasını gündeme almak, bunun imkanları üzerinden daha geniş bir kitle çalışması içerisine girmek perspektifiyle hareket ettik. Sektörlere ve fabrikalara dönük olarak özgül sorunlarla 1 Mayıs gündemini birleştiren bülten özel sayılarını devreye sokmak ve bunları ilgili fabrikalarda yaygın olarak dağıtmak kararı aldık. Bu doğrultuda iki bülten özel sayısı çıkardık ve dağıtımını örgütledik.

1 Mayıs'a dönük öncü işçi platformları oluşturma imkanlarını zorlamak, bu yöndeki girişim ve oluşumlara katılmak, önümüze koyduğumuz görevlerden bir diğeriydi. 1 Mayıs ön sürecinde merkezi Emek Platformu İzmir ayağı da oluşturuldu. Ama platfomun toplantılarına katılımın sadece sendika yöneticileriyle sınırlı tutulması, müdahalemizi engelledi. Bu platform 1 Mayıs'ın kutlanmasıyla ilgili yasal başvuru haricinde herhangi bir çalışma yürütmedi. Kentte ve fabrikalarda sendikaların 1 Mayıs'a dönük hazırlık çalışmasına (afiş, bildiri vb.) tanık olmadık. Sendikaların ön süreçteki geri duruşu kendisini alanlarda katılım konusunda da ortaya koydu. Örneğin en kitlesel işçi korteji Genel-İş'ti, ama alana gelen kitle bu sendikanın üye sayısının sadece onda biriydi. Sadece Aliağa'da Petrol-İş'de örgütlü 7000 petrol işçisi var, ama alana gelen kitle sadece 150 kişiydi.

Bizim çalışma yürüttüğümüz ya da ilişki içerisinde olduğumuz sektör ve fabrikalarda gerici-işbirlikçi sendikalar var ya da sendikal örgütlülük yok. Genelde 12 saat çalışılıyor. İki vardiya var. Özellikle 1 Mayıs'ta işe gelmemenin karşılığı doğrudan işten çıkarılma oluyor. 1 Mayıs'ın çalışma gününe denk gelmesi, ilişkilerimizin alana taşınmasını zorlaştırdı. Öte yandan, fabrikasından ve kitlesinden kopartılmış ya da bunun sorunlarıyla mücadele içersinden alanlara katılmayı hedeflemeyen bir işçinin bireysel katılımı, sınıfın bugün yaşadığı sorunlar ve ihtiyaçlar üzerinden bakıldığında, çok yetersiz kalıyor. Örneğin çalıştığımız bölgede 2000 kişinin çalıştığı bir fabrikadan 1 Mayıs alanına gelen sadece 4 işçiydi. Yine çevremizde geçen

yıllarda çalışma saatleri uygun olduğu için 1 Mayıs'a katılıp da bu yıl katılamayan, işten atılma tehtidi karşısında geri duran çok sayıda işçi ilişkisi var. Aslında sınıfın 1 Mayıs'a katılmak yönünde bir eğilimi var. Fakat sendikal ihanetin yarattığı güvensizliğin ve örgütsüzlüğün verdiği dağınıklık ve işsiz kalma korkusu yüzünden bir geri duruş yaşanıyor. Bu ise, geniş kitlelere yapılan 1 Mayıs çağrılarıyla aşılabilecek bir sorun değil.

Kendi cephemizden, pratik çalışmayla birleşen bir kitle çalışmasını ve alanda güçlü bir politik müdahaleye dönüşen bir katılımı örgütlemek konusunda, yukardaki sorunlarla da birleşen bir zayıflık yaşadık. Grupçu mantıkla örgüt korteji oluşturma kaygısı gütmedik. Sektör veya fabrikalarımız üzerinden katılmayı hedefledik ve güç ve olanaklarımız çerçevesinde bu tarz bir katılımı gerçekleştirdik.

İzmir'den komünist işçiler

Kırşehir:

Proletaryanın kanıyla kızıllaşarak militan mücadele ruhunun simgesi olan 1 Mayıs'ı, özüne ve anlamına uygun şekilde kutlama hedefiyle faaliyetlerimizi yürüttük. "Birlik, mücadele ve dayanışma"nın adı olan bu günü, proletarya yüzyıl öncesinde, kan ve can bedeli bir mücadeleyle armağan etmiştir sınıf kardeşlerine. Ve bu yüzden de bu günü proletaryanın ve onun biricik öncüsü olan Türkiye Komünist İşçi Partisi'nin şanına layık bir şekilde karşılamak gerekiyordu. Düşman her zaman olduğu gibi, baskı ve şiddet politikalarıyla, gözaltılarla, ablukalarla, insanları sindirmek ve mücadelenin önün kesmek için çok önceden başlamıştı saldırılarına.

Sermayenin azgın ve vahşi saldırılarıyla kanı akan proletarya, yüzyıl öncesinden yazdırmıştı 1 Mayıs'ın adını tarihin kanlı sayfalarına. Ve bugün yine aynı sermaye, aynı vahşi ve kanlı yüzüyle azgınca saldırmaya devam etmektedir. Ancak proletarya bugün dünden daha şanslıdır. Çünkü proletaryanın, saldırılara karşı birleşip örgütleneceği, militan devrimci mücadeleyi tekrar yükselteceği bir partisi var artık. TKİP, proletaryanın kurtuluş mücadelesinin güvencesidir. Tarihin proletaryaya armağanıdır.

İşçi sınıfının miras olarak bıraktığı 1 Mayıs'ı en iyi şekilde karşılamak, partinin devrimci mücadelesiyle olanaklı olabilirdi ancak. Bu bilinçle hareket ederek, düşmanın bize yönelik kuşatmasına rağmen, inadına kuşandık öfkemizi ve bilincimizi. Ve inancımızın gücüyle inadına kuşattık her evi ve her alanı partimizin materyalleriyle. Ve bu materyaller, düşmanın suratına bir kırbaç gibi şaklarken, şehrin sessizliğine de bir çığlık oluyordu. Kırıyordu kuşatmaların zincirini ev ev... İşçi emekçilerin umudu, öfkesi, başkaldırısı oluyordu bu ses.

Faşist sermaye iktidarının her bakımdan kuşatarak, baskı altında tutarak sindirdiği işçi sınıfı ve emekçilerin bilincini aydınlatmak, zincirlerini kırmak için, partimizin sesi oldu bildirilerimiz, pullarımız işçi ve emekçi evlerinde. Devrimci şiarlarımızla bir ses olarak uçuştuk alanlardan pencerelere ve kapılara. Ve düşmanın inadına, tüm yürüğimizle sesimize yeni sesler ekleyerek çoğalıp aktık, işçi emekçilerin yoksul ocağına. Oradan da kavga alanlarına...

Sesimiz, partimizin gümbür gümbür gelen sesiydi.

Sesimiz, mücadeleye, alanlara çağrının sesiydi.

Sesimiz, açlığı ve sefaleti iliklerine kadar yaşayan işçi-emekçi sınıfının sesiydi.

Ve bu sesimiz; bildirilerimizle, pullarımızla semt semt dolaşarak çınladı işçi-emekçilerin kulağında. Partimizin sesi onların sesi oldu. Ve çığlık çığlığa büyüdü bu ses alanları zaptederek.

Partimiz; isyan bayrağını ve kavga ateşini yükseltmenin, umudu ve direnişi büyütmenin, alanlarda buluşmanın çağrısını, etkili ve yaygın bir faaliyetle yürüttü ilimizde.

Binlerce bildiri ve pullarımızla, sermaye düzeninin faşist saldırılarına karşı işçi ve emekçileri, öğrencileri partimizin saflarında örgütlenmeye çağırdık. Kavga alanlarında mücadele ateşini körüklemeye çağırdık.

Düşman şunu çok iyi bilmelidir ki; komünist faaliyeti ne kuşatmalar engelleyebilir, ne baskılar, ne de gözdağı. Kuşatmalar arasından daha bir militanca çıkacaktır, irademiz ve inancımız. Daha yüksek sesle ve daha kararlı bir şekilde haykıracağız, devrime ve sosyalizme olan özlemimizi.

Bu faaliyetlerimizin er ya da geç karşılığını bulacağını biliyoruz. Çünkü tarih her zaman haklıdan yanadır. Haklı olanlar aynı zamanda güçlüdürler de. Tarihsel bir perspektif içinde bu tartışmasız bir gerçektir. Ve biz iddia ediyoruz ki, militanca, sabırlı, kararlı, disiplinli, planlı, özverili, bilinçli bir çalışmada ısrar edersek, devrimi başaracağız ve sosyalizmi kazanacağız. İşçi sınıfının kızıl bayrağını kapitalizmin burçlarında dalgalandıracağız.

Kırşehirden komünistler

İstanbul/Rumeli yakası:

1 Mayıs öncesi politik-pratik faaliyetlerimizde, 1 Mayıs'ı bulunduğumuz bölgede en geniş işçi ve emekçilerin gündemine taşımak hedefiyle hareket ettik. Çalışmalarımızı, 1 Mayıs'ın bir kutlama günü değil, önümüzdeki süreçte sınıf hareketinin seyrini etkileyecek bir gün olduğu bilinciyle ele aldık.

Sermaye devleti iktisadi-sosyal yıkım saldırılarına hız veririyor. Her türlü muhalif harekete azgın bir terörle saldırıyor. Zindanlarda devrimci tutsaklara karşı daha azgın bir saldırıya hazırlanıyor. 1 Mayıs faaliyetimizin içeriğini sürecin bu bütünlüğü oluşturdu. Sadece iktisadi ve sosyal saldırıların teşhiri ve mücadele ajitasyonuyla yetinemezdik. Yanısıra, düzenin ideolojik-politik saldırılarının teşhiri ve buna karşı mücadele çağrısı ile de birleştirmeliydik. Öğle de yaptık.

1 Mayıs faaliyetlerimizde en önemli eksiklik, alana dönük öncü işçi platformları, 1 Mayıs komiteleri vb. gibi çalışmalarda zayıf kalmamızdır.

Bölgeye yönelik etkili bir politik-pratik faaliyet gerçekleştirdiğimizi söyleyebiliriz. İşçi ve emekçilerin, Alevi ve Kürt emekçilerin oturduğu semtlere ve çeşitli fabrika ve sanayi siteleri civarına yazılama, kuşlama ve bildiri dağıtımı gerçekleştirdik.

Sefaköy İnönü Mahallesi'ne "1 Mayıs'ta kavga alanlarına!", "İşçi sınıfı savaşacak, sosyalizm kazanacak!", "Bedel ödedik bedel ödeteceğiz!", "Hücreleri yıkacağız!" şiarlarını yazdık. Sefaköy Endüstri Meslek Lisesi çevresinde afiş yaptık ve yüzlerce parti bildirisi dağıttık. Bu semtte ayrıca yaygın kuşlamalar ve afişlemeler yaptık. İşçi ve emekçilerin yoğun olarak oturduğu Yeni Bosna'da da "1 Mayıs'ta kavga alanlarına!" yazılamaları yaptık. Aynı bölgeye yüzlerce bildiri dağıttık ve binlerce kuş yaptık. İkitelli bölgesinde afişleme ve kuşlama yaptık. Bağcılar-Soğanlı bölgesinde "İşçi sınıfının, devrimin, sosyalizmin programında birleş!", "Yaşasın 1 Mayıs!" yazılamaları yaptık, yüzlerce bildiri dağıttık, binlerce kuşlama yaptık. Doğu Sanayi Sitesi'ne yönelik binlerce kuşlamanın yanısıra, içinde ve civarındaki fabrika çevrelerine afişleme yaptık. Esenyurt'taki fabrikalar bölgesini de afişlerimizle donattık.

Önümüzde somut olarak duran görev, bölgenin ihtiyacım karşılayacak bir önderlik kapasitesi ortaya koyarak parti politikalarımızı yerellerde özgülleştirmek, fabrika/birim kitle çalışmalarına kilitlenerek sınıf kitleleriyle bağlarımızı güçlendirmektir.

Rumeli yakasından partili komünistler

Parti, partili kimlik ve sınıf...

S. Çiçek

Devrimci, düşünce ve yaşamıyla bütünlük taşıyan bir kimliğe sahiptir. Devrimci kimlik, sınıfsal bir konumlanma ve sınıfsal bir duruş sorunudur aynı zamanda.

Sınıf bilinciyle tanışmayan işçinin mücadelesi, yaşama ve çalışma koşullarını düzeltme mücadelesidir. Sınıf atlama hayalleri ya da bazı fabrikalardaki ortalama üstü ücret, onun sınıf bilinciyle buluşmasını engelleyebilir. Devrimcilere ve mücadeleye mesafeli durmasına yolaçabilir. İşçilerin düzen ve egemen sınıfla karşıtlığı ise, onu devrimci mücadeleye ve sosyalizme yakınlaştırır. Kendi dünya görüşünden yoksun bir sınıf için, devrim zor ve inanılmayacak bir şeydir. Ama bilinçli bir devrimci için devrimin zorluğu değil, zorunluluğu önemlidir. Bir şeyin zorunlu olduğuna inanmak, zorlukları yenme gücü verir.

Parti ve partili...

Bir komünistin esas görevi devrim yapmaktır. Devrim bilinçlenmiş bir sınıfın, işçi sınıfının örgütlü öncü gücü olan parti önderliğinde gerçekleşecektir. Parti, o sınıfın en yetkin ve yetenekli bireylerinden oluşur, en ileri bilinç ve yaşam düzeyini ifade eder. Yetkinlik bir emek ve yoğunlaşma ürünüdür. Gerici bir toplumsal düzenin egemen olduğu bir ortamda şekilleniyoruz. Böyle bir toplumda dejenerasyon ve çürümeden etkilenmeyen kesim yoktur. Çürüyen toplumsal düzene, onun sorumlusu egemen sınıfa savaş açmayan bir devrimci, gericiliğin ve çürümenin pençesinden kendini kurtaramaz. Devrimci kimlik, bu çürüme ve gericileşmeye duyulan kin üzerinden verilen bilinçli bir değiştirme ve dönüştürme mücadelesinin ürünü olabilir.

Biz partili militanlar, devrim yapma ve yeni bir toplum yaratma misyonunun temsilcileriysek, bu toplumdaki örgütsüz kesimlerden doğal olarak daha farklı olacağız. Yaşamımız, değerlerimiz, kültürümüz, sorumluluk ve görevlerimiz daha ileri düzeyde olacak. Bizim ileri bir kimliğe sahip olmamız tarihsel misyonumuzun zorunlu gereğidir. Bu bize bir olağanüstülük sağlamaz, sadece geri ile ileri olan arasındaki farktır. Bir devrimciyle sıradan bir insanın farklılaşmasıdır. Yaşamın anlamlandırılması sıradan insan ile bir devrimci için farklıdır. Parti ve devrim davası, devrimci için, uğrunda bedeller ödenebilecek bir davadır. Esas ezilmek ve boyun eğmek ölümdür onun için. Partiye de bu gözle bakar. Parti devrim için tek silahtır. Devrime karşı sorumluluk partiye karşı sorumluluktan geçer. Düzene karşı duyulan kin, kendini partiye karşı sorumluluk ve hassasiyet üzerinden ortaya koyar.

Partiye karşı sorumluluk kendisini nasıl ortaya koyar?

Partimiz kendini parti öncesi örgütsel süreciyle sınırlamıyor, sosyalizmin bütün bir tarihini sahiplenerek ortaya bir program ve tüzük koyuyor. Parti ve devrim davası için önemli tüm sorunları açık yüreklilikle tartışıyor, güçlü ve zayıf yönlerinin altını çiziyor. Tüm tartışma ve değerlendirmeler devrimci kamoyuna sunuluyor. Bu, partimizin devrime ve tüm devrimcilere karşı sorumluluğunun en açık göstergesidir. Program ve tüzüğümüz yeni bir dönemi başlatırken, bu, görev ve sorumluluklarımızın daha da ağırlaşması anlamına gelmektedir aynı zamanda.

Tüzüğümüzün her maddesi amacımızla bağlantılıdır, kollektif bir iç yaşama karşılık gelir. Tüzük bütünlüğü içinde anlaşılabildiği ve hayata geçirilebildiği ölçüde, partinin önünü açabilir. Biz, örgütsüz, düzen tarafından kuşatılmış, bir yandan dejenerasyon ve çürümeden payını alırken, diğer yandan da mücadeleye yönelen bir sınıfın içindeyiz. Bu bir bakıma iki farklı yaşam alanı demektir. Her partilinin sınıf içindeki yaşamıyla parti içindeki yaşamı bir bütünlük taşıyabilmelidir.

Yerel çalışmada inisiyatif ve yaratıcılığı en ileri düzeyde sergilemek durumundayız. Sınıf çalışması içerisinde hem kendimizi, hem de sınıfı geliştirme süreci, partili kimlikle aramızdaki mesafeyi kapatacaktır. Emek verme ve yoğunlaşma sürecin seyrini belirleyecektir. Bir devrimci motivasyonda zayıflık yaşıyorsa, süreci de sancılı olacaktır.

Partimiz, bütün geçmişi ve iddiasıyla kitlelerin gözleri önündedir. Devrim iddiamız her geçen gün daha da güçleniyor ve güncelleşiyor. Önümüzdeki süreçte partiyle üyesi arasındaki mesafe de kapatılacaktır. Zira partimiz bize sınıf çalışmasında zengin deneyimler ve birikim sunuyor. Partinin hızına yetişmek bizim çabamıza bağlıdır.

Önceli hareketimiz ve partimiz, zorlu dönemlerden, ileri düzeyde kendini var etmesini, yenilemesini ve güçlenerek çıkmasını bilmiştir. Her konferansı ve kuruluş kongresi, önüne daha ileri görevler ve sorumluluklar koymuştur. Yönümüz hep ileriyedir. Partinin kuruluşu, parti öncesi birikimin daha ileri bir düzeyde ve daha ileri görevlerle süzülüp alınmasıdır. Partili kimlik bu ön sürecin bir ürünüdür.

Sınıf devrimcilerinin sınıfa bakışı...

Devrimi ancak bilinçlenmiş, örgütlenmiş bir işçi sınıfının yapabileceğini söylüyoruz. Kapitalist toplumda sonuna dek devrimci tek sınıf işçi sınıfıdır. Sınıfı devrimcileştirip örgütleyebildiğimiz koşullarda, toplumdaki diğer kesimlerin mücadelesi de güvenceye alınabilecektir.

Sınıf içerisinde, fabrikalarda çalışma yürütüyoruz. Devrime inanıyoruz, sınıfa güveniyoruz. Peki devrime inanmak ne kadar gerçekçidir? Sınıf güvenilecek durumda mıdır? Komünist partisi saflarında çalışma yürüten militanlar olarak bu soruya yanıtımız nettir. Çünkü bizim devrimciliğimiz iman kuvvetine dayanmıyor. Biz buna, çalışmamız ve emeğimizin ürünü olarak, devrimcileşmenin ve devrimcileştirebilmenin gücünü yaşayarak ulaşıyoruz. Güven ve inanç, kendi sonuçlarını da ortaya koymalıdır. Eğer koyamıyorsa, zayıflama yaşanıyor demektir.

Bugün birçok devrimcinin ve işçinin düştüğü karamsarlık ve umutsuzluk, süreçlere kendi dışından bakmasından dolayıdır. Ne yaptığını ve neler yapabileceğini sorgulamıyor. Yalnızca sınıf hareketinin durgunluğu ve mevcut bilinç düzeyi üzerinden bakıyor. Oysa sınıfın bugünkü durumu ve mücadele düzeyi üzerinden değil, bu sürecin biriktirdikleri üzerinden bakılabilmelidir. Bu düzey ilericiliği de, gericiliği de içiçe taşımakta, yaşatmaktadır. Bizim bakış yönümüz ilerici ve devrimci yönedir. Gelişmeler de bu yönü zorlamaktadır.

'80 öncesinde devrimi ve devrimciliği sınıf dışındaki güçler temsil etmiştir. Sınıf '80 sonrası sürecinde de öğretici ve sarsıcı bir gelişme yaşayamamıştır. Dolayısıyla kendi mücadele deneyimleri üzerinden bir eğitim ve bilinçlenme sürecinden geçememiştir. Sınıfın bu bilinci dışardan yürütülen propagandayla almasının ise sınırları var.

Bugünün sendika ve reformist partilerinde karşılaştığımız eski TKP'liler ve eski devrimciler; *"biz de '80 öncesinde sizin gibiydik, kendi yöneldiğimiz hedefin dışında hiçbir şey tanımazdık, sınıf sınıf diyorduk, oysa kitaplarda bahsedildiği türden bir işçi sınıfı yoktur Türkiye'de"* diyorlar. Sınıftan kopmuş değiller, ama devrimden kopmuş durumdalar. Devrimden koptukları halde sınıftan kopmamalarının bir yönü, düzen içinde başka bir yaşam imkanlarının, yani sınıf atlama şanslarının olmamasıdır. Bu nedenle sınıf içindeki varlıkları da sistem içi muhalefet sınırlarını aşamıyor. Böyleleri gerçekte marksist dünya görüşünün sınıf özünü reddediyorlar. Sınıfın hep devrimci ve mücadele içinde olduğunu kurguluyorlar.

Oysa marksist teorideki işçi sınıfıyla bugünkü sınıf arasında özü itibarıyla hiçbir fark yoktur. Hayal kırıklığı yaşayanların bahsettikleri türden bir farklılaşma sözkonusu değildir. Sadece mevcut durumuyla işçi sınıfı devrimci değildir. Bu onun bugünkü verili durumu. Ama sınıfın sistem içinde hiçbir beklentisi de yok. Yalnızca henüz sisteme karşı bir mücadele içine girmiş değil. Çünkü işçiler sınıf bilincinden yoksunlar, sosyalizmi tanımıyorlar. Çünkü, düzenin anti-propagandaları ve kararlamaları eşliğinde bir sürü gerici önyargıları depreştirilerek, sınıfın sisteme karşı mücadele etmesinin, devrimcileşmesinin önü

kesilmeye çalışılıyor. İşçilerin bugün komünistleri diğer partilerden ayırdedebilecek bir bilinçleri ve deneyimleri de yok. İşçilerin çalışma ve yaşama koşulları son derece ağır, ama sermayeye bağımlılar. Zira dışarda işsizlik cehennemi var; dilencilik yapmak, çöpten beslenmek, parasız-pulsuz sürünmek, karanlık dünyalara düşmek var. İşçiler milyonlarcalar, yan yana çalışıp içiçe yaşıyorlar; ama önyargıları var, küçük eşitsizlikler üzerinden rekabet halindeler; işverenler eliyle, devlet eliyle bin parçaya bölünmüşler, darman dağınıklar... Mücadeleyi yükselttiklerinde sermaye ve onun devletinin acımasız saldırılarıyla karşılaşmışlar, sendika bürokrasisi, sosyal-demokrasi tarafından hançerlemişler. Öncüleri hep biçilmiş, örgütlü güçleri saldırıya uğramış...

Biz, '80 yenilgisini yaşamış bir sınıfla yüzyüzeyiz. '80'deki 12 Eylül saldırısı hala püskürtülmüş değil, üstelik buna yenileri eklenmiş. '80 öncesi devrimci mücadele ve coşkudan bugüne ne kadarı kalabildi? Ama 150 yıl öncesiyle günümüz dünyası kıyaslandığında, çok şeyin değiştiği de görülecektir. Gericiliğin gücünü nereden aldığını bilmeyenler, devrimin gücünü nereden aldığını anlayamazlar.

Komünistler sınıfa ve sürece sorumlulukları ve görevleri üzerinden bakarlar. Devrimci özne, kendisini sürecin sorumlulukları ve görevleri üzerinden hazırlar ve yeniler. Bugün sınıf, sosyalizmle buluşmuş, iktidar mücadelesi yönelmiş, partinin ve devrimin saflarına akın akın gelen bir durumda değil elbet. Ama yarın bugünkü durduğu yerde duracağını kim iddia edebilir? Sınıf perspektifinden yoksun küçük-burjuvazi, toplumu da, sınıfı da, devrimi de anlamayamaz. Devrime ve sınıfa inanmayan yorgun ve yılgın küçük-burjuva, burjuva düzenle arasına sınır koyamaz, sistem içi muhalefet sınırlarını aşamaz. Ya devrime inanacak, sınıfa güvenecek, mücadele edeceksin, ya da düzene ve burjuvaziye boyun eğeceksin.

Süreç başka bir seçenek sunmuyor.

Örgütsel güvenliği ciddiye almak...

(Baştarafı s.16'da)

zindanlardaki tüm yoldaşlarımız için yolgösterici olmalıdır.

Örgütsel güvenlik alanında acil bazı görevler

Örgütsel güvenlik sorununun önümüze koyduğu bazı temel görevleri şöyle sıralayabiliriz.

Her şeyden önce, örgütsel güvenlik çerçevesinde, konunun mahiyeti, kapsamı, yaşanan zaaflar, bunların gerisindeki nedenler, düşmana karşı tavır vb. gibi birçok konuyu, örgüt saflarında sürekli ve sistematik bir eğitimin konusu yapabilmeliyiz. Yayınları bu çerçevede etkili bir şekilde kullanarak güçlerimizi donatmalıyız.

İkincisi, örgütsel güvenlik alanında özellikle ileri kadrolar örnek bir pratik sergileyerek, işleyişi örgüte hakim kılmaya çalışmalıdırlar.

Üçüncüsü, örgütsel denetim oturtulmalı ve süreklileştirilmelidir.

Dördüncüsü, tüm gelişmelerin bilgisinin en kısa sürede merkezi organlara ulaştırılmasını sağlamalıyız. Bu iki açıdan önem taşımaktadır. Birincisi partinin kendi güç ve olanaklarını çok yönlü tanıması, yaşanan gelişmeler ve kadrolar hakkında sahip olduğu bilgiler sayesinde neye karşı nasıl davranacağı noktasında bir bilinç açıklığına sahip olması ve merkezin partiyi yönlendirme noktasında tam bir hakimiyet kurmasını sağlayacaktır. Diğer bir yönü ise, sınırlı verilerle görülemeyen, partiye yönelebilecek her türlü yıkıcı, bozucu saldırılar, yukarıdan daha kısa sürede, daha net ve bütünlüklü bir tarzda görülebileceği için, kısa sürede müdahale edilip, zararın en asgari seviyeye indirilmesi sağlanacaktır.

Beşincisi; iç illegalitenin gereklerine riayet etme noktasında diğer hareketleri de etkileyecek bir parti geleneğinin yaratılmasıdır.

Burada daha çok kongremizde yapılan değerlendirmeler ışığında bazı temel noktalar vurgulanmaya çalışıldı. Sorunun güncel ve pratik değişik yönlerini ise, organlarımızda tartışmak ve parti basınımızda işlemek sorumluluğu taşıyoruz. Tüm yoldaşlar bu sorumluluğu hissetmelidirler.

Örgütsel güvenliği ciddiye almak, devrimi ciddiye almaktır!

Z. Burhan

Örgütsel güvenlik, devrimci parti ve örgütler açısından hayati önemde bir sorundur. Bu, dar pratik ve teknik değil, ideolojik-politik, sınıfsal, örgütsel yönleri üzerinden kavranması gereken bir sorundur.

Eğer devrimci ilke ve kurallara dayanan bir örgütsel yapıya sahip değilseniz, örgütsel güvenlik noktasında da yapısal zaaflara ve zayıflıklarla yüzyüzesiniz demektir. Mevcut düzenin bilimsel eleştirisi temelinde düzen karşıtlığına dayanmıyorsanız, birçok konuda olduğu gibi örgütsel güvenlik noktasında da açmazlarla karşı karşıya kalırsınız. İdeolojik-politik kimlikteki zayıflık ya da savrulma, doğal olarak örgütsel yapıyı, bu çerçevede örgütsel güvenliği de etkileyecektir. Örneğin, ihtilalci kimliğin gereklerinden olan illegal örgütsel yapı ve çalışma tarzı sorununun ilkesel önemini sınıflar mücadelesinin temel mantığı üzerinden kavramıyor, tersine, konjonktürel durumlar veya mevcut rejimlerin siyasal biçimleri üzerinden açıklıyorsanız, örgütsel bünyeniz ve bu çerçevede örgütsel güvenlik sorununa yaklaşımınız da ciddi zaaflar içeriyor demektir.

Örgütsel güvenlik örgütsel süreklilik demektir

Örgütsel güvenlik sorununun kalıcı çözümü, kitlelerle birleşip bütünleşebilmekten geçer. Aslolan kitleler içinde eriyebilme temelinde kendini koruyabilmedir. Bunun yanısıra ve elbette bunu bütünleyen bir tarzda, ihtilalci kimliğin gereği olarak ilkeli, kurallı ve disiplinli bir örgütsel yapıya sahip olmayı başarabilmektir.

Örgütsel güvenlik sorunu, örgütsel süreklilik ve siyasal faaliyetin kesintisizliği çerçevesinde, temel önemde bir sorundur. İşçi ve emekçilerin partilerine güvenmelerinin en önemli koşulu, partinin siyasal faaliyetini sürekli ve sistemli bir şekilde gerçekleştirebilmesi, bunun için de ayakta kalmayı başarabilmesidir. Bu başarılamadığı sürece, yığınları devrime hazırlamanın ve harekete geçen emekçi kitleler önderlik etmenin gerçekleştirilemeyeceği açıktır. Dolayısıyla, siyasal faaliyetin kesintisizliği örgütün sürekliliğine, örgütün sürekliliği ise örgütsel güvenlik sorununa sıkı sıkıya bağlıdır.

Her ne kadar örgütsel güvenlik sorunu kalıcı ve sağlam çözümünü kitlelerle birleşebilme temelinde bulsa da, parti, bu temeli yakalayıncaya kadarki süreçte güvenliğini sağlamak ve ayakta kalmak için, örgütsel güvenliğin teknik-pratik gerekleri çerçevesinde çok daha dikkatli ve titiz olmak zorundadır.

İlkeli, kurallı, disiplinli bir örgütsel yaşam

Siyasi polis devrimci hareketleri çökertmek için kullandığı yöntemleri sürekli geliştirmektedir. Bununla birlikte genellikle kullandığı ve devrimci hareketin zaafları nedeniyle belli başarılar sağladığı yöntemler, takip, sızma, işkencede çözme vb.'dir. Düşman bu saldırılarının boşa çıkartılamamasının temel nedeni, örgütsel güvenliğin gerektirdiği kuralların gereğince önemsenmemesi, sık sık ihlal edilmesidir. Düşmana karşı kendimizi savunmanın en iyi silahlarından biri kurallı, ilkeli ve disiplinli bir yaşamı oturtmaktır.

Bunu hayata geçirebilmesi, en başta bu noktada bir bilinç açıklığının sağlanması ve özellikle ileri kadroların kollektif emeğe karşı duyacakları sorumluluk sayesinde mümkündür. Zira tek başına kurallar, ilkeler konularak bu sorun çözülmez. Her partili, kurallı, disiplinli bir yaşam tarzının gereklerini ne ölçüde yerine getirdiği konusunda dönüp kendi pratiğini sorgulayabilmelidir. Pratiğimizi hep bu gözle sorgulamayı başarabilirsek, (randevulara gidiş gelişte kontrol yapılması, gidilmemesi gereken yerlere gidilmemesi, eylemlerde yatay ilişkilere

geçilmemesi, konumlandığımız yerlerin bilindiğimiz sosyal-sınıfsal yapıya uygun bir tarzda kullanılması vb.) gözbebeğimiz gibi korumamız gereken partiye karşı sorumluluğumuzu da yerine getirebilir, onu düşman saldırılarından koruyabiliriz.

Disiplinli bir örgütsel yaşam yabancı olanı açığa çıkarır

Tabii ki işimiz bununla bitmiyor. Kendi pratiğimizle başladıktan sonra, ilke ve kurallara dayalı disiplinli bir iç yaşamı partiye hakim kılmalıyız. Zira sorun sadece tek tek yoldaşların kendi pratikleri üzerinden bu kimliği sergilemesiyle çözülemez. Bunları tüm örgüte kollektif bir davranış tarzı olarak maledemediğimiz koşullarda, olumlu olan kişisel pratikler de süreç içerisinde bozulmaya başlayacaktır. Madem ki örgütlü mücadele kollektif emeğin ürünüdür, o zaman ilkeli ve disiplinli devrimci iç yaşamı da kollektife maledebilmek durumundayız. Düşmanın taktiklerini ve saldırılarını boşa çıkartmanın en etkili yolu budur.

Düşmanın kullandığı silahlardan biri sızma ve işbirliği ise, bizim silahlarımızdan biri de kurallı, disiplinli, ilkeli, denetimli bir iç yaşamdır. Düşman gevşetme taktikleriyle kollektif emeği çürütüp bozarak silahımızı işlevsiz hale getirmeye çalışırken, biz bu silahımıza daha kuvvetli sarıldığımız ölçüde, onun sızma, satın alma gibi iğrenç silahlarını etkisizleştirmiş oluruz. Ortanımızı temiz tuttuğumuzda, yani ilkeli, disiplinli, kurallı devrimci iç yaşamı oturtmayı başardığımızda, bünye yabancı öğeleri bulup dışarı atacaktır. Tersi durumda ise, yabancı öğelerle temiz öğeler birbirine karışacak, kendi kendimizi tahrip etmiş olacağız. Bu yüzden, ne kadar iyi niyetli olurlarsa olsunlar, yoldaşlarımızın kural ihlallerini ve disiplinsizliklerini hoş göremeyiz. Yoldaşlarımızı kollamak adına "uğruna bedeller ödediğimiz partiyi", partimizi feda edemeyiz. Bunu affedilmez bir suç saymak durumundayız.

Güven iyidir, fakat denetim daha iyidir!

Düşman saldırılarına karşı en önemli silahlarımızdan biri, sıkı bir örgütsel denetimin hakim kılınmasıdır. Zira, denetimin olmadığı yerde keyfilik ve bireycilik boyverir. Bu ise düşmanın ekmeğine yağ sürmek demektir. Biz kuşkusuz yoldaşlarımıza güven duyarız. Ama bu güven ne denli somut temellere dayanırsa dayansın, ihtilalci bir örgütte her koşulda güven değil denetim esastır. Örgütsel güvenlik hiçbir biçimde güven üzerine kurulamaz. Mutlaka belirli kurallar ve ilkeler çerçevesinde denetime dayanır. Tam denetim temeli üzerinde tüm yoldaşlarımıza tam bir güven duyarız.

İç illegalite ve düşmanını iyi tanıma

Bir diğer silahımız iç illegalitedir. Düşmanın bilgi almasını önlemenin en etkili silahlarından biri budur. "Kendisini ilgilendirenler dışında, bilgi almamak ve söylememek", kısaca kural budur. Temel önemde bir silahımız olmasına rağmen, yeterince işlevsel kullandığımızı söyleyemeyiz. Kişisel sohbetlerde birçok kez bu kuralı ihlal edebiliyoruz. Kararlılıkla bu zaafımızın üstüne gitmeli, iç illegaliteyi içselleştirip bir kültür haline getirebilmeliyiz. Eğer bu silahımızı işlevsel bir şekilde kullanabilirsek, sadece düşmanın bilgi almasını değil, "bilgiye meraklı tiplerin" açığa çıkmasını da sağlamış oluruz.

Bir diğer nokta, düşmanımızı iyi tanımamızın gerektiğidir. Zira düşman da bu altın kuralın öneminin farkındadır, bu noktada tam bir uzmanlaşma çabası içerisindedir. Her örgüt/parti için ayrı timler oluşturulması, bu timlerin sorumlu oldukları her örgütü ayrıntılı tanıma çabası içine girmeleri, kadroları, siyasal çizgisi, çalışma tarzı vb. kadar derin bir incelemeye tabi tutmaları, vb. Düşman bizi tanımak için bu kadar çaba harcarken, biz tersinden çok daha sistemli bir çaba harcamalı ve bu alanda uzmanlaşmayı başarmalıyız. Siyasi polisin çalışma yöntemlerini, taktiklerini sürekli izlemeli ve sürekli bir eğitim faaliyetinin konusu yapabilmeliyiz. Bu konuda, yakalanıp sorgudan geçen, buradan birçok bilgi, gözlem ve deneyim edinen zindandaki yoldaşlarımıza da önemli sorumluluklar düşmektedir. Bu sorumluluğun gereklerini bugüne dek gereğince yerine getirdiklerini söyleyemeyiz. Habip yoldaşın bu alandaki örnek tutumu

(Devamı s.14'de)

Temel sektör ve işletmelere yönelik parti çalışması

_Özellikle 3. Genel Konferans sonrası dönemde sınıf-fabrika çalışmasında katettiğimiz önemli mesafeye rağmen, temel sanayi işletmelerine dönük çalışma alanında zayıf kaldığımız kuruluş kongremizde tespit edilmişti.

Gerek ülke ekonomisindeki belirleyici konumu, gerekse sınıf hareketinin geleceğindeki tayin edici rolü nedeniyle, sanayinin temel sektörlerlerdeki büyük işletmelere yönelik parti çalışmasının güçlendirilmesi, kongrede sınıf çalışması alanında temel ve öncelikli görevimiz olarak belirlendi.

Çalışmamız ancak giderek büyük işletmeler temeline oturmayı başardığı ölçüde, partimiz devrimci sınıf hareketini geliştirebilmeyi ve sınıf kitlelerine önderlik edebilmeyi güvence altına alabilecektir. Bu tespitimiz, temel işletmelere dönük parti çalışmasını geliştirme yakıcı görevinin stratejik öneminin de bir ifadesidir. Bu kuşkusuz sınıf çalışmasının bugünden sadece temel işletmelere yönelik olarak yürütülmesi demek değildir. Bir taraftan saflarımızı sınıf zemininde hızla genişletmek ve sınıf hareketi içinde kısa dönemde güç olmak gibi bir sorunumuz var. Diğer taraftan da, işçi hareketiyle sanayinin temel sektörleri üzerinden buluşmak gibi stratejik bir hedefimiz var. Bu ikisini başarıyla birleştirmek sorunu, sınıf çalışmamızın güncel görevlerinin genel kapsamını oluşturuyor.

Ama kongrede altı özellikle çizilme gereği duyulan uzun vadeli ve soluklu çalışma perspektifi, sınıf hareketinin temel sektörlerine ve büyük sanayi işletmelerine yönelik çalışmanın örgütlenmesini uzun vadenin ve geleceğin bir sorunu olarak görmek anlamına gelmiyor. Tersine, sınıf çalışmasına bakışımızı, tarzımızı, yöneldiğimiz alanları, seçilen birimleri vb. belirlerken, kısa vadede mesafe alma beklentileri üzerinden değil, daha bugünden, mesafe alınması zor da olsa stratejik bakımdan önemli olan alanlara yönelmek ve çalışmayı uzun vadede elde edilebilecek sonuçlar üzerinden sabırla yürütmek anlamına geliyor.

Kongremizde ayrıca temel işletmelere dönük parti çalışmasının geçmiş dönemde neden zayıf kaldığı konusunda da çeşitli değerlendirmeler yapıldı. Bu zayıflık ve bu zayıflığı besleyen nesnel koşullar ve öznel etkenler bugün de varlığını sürdürdüğüne göre, sözkonusu değerlendirmeler de bütün önemini korumaktadır.

Bu değerlendirmelerin ışığında, büyük sanayi işletmelerine dönük parti çalışmasının geliştirilmesi alanındaki bazı sorunlarımıza ve görevlerimize değinmek istiyoruz.

Büyük işletmelerde çalışmanın güçlükleri sorununa nasıl yaklaşmalıyız?

3. Genel Konferans sonrası dönemde temel işletmelere yönelik çalışmamızın neden zayıf kaldığı sorunu tartışılırken, öncelikle vurgulanan noktalar, bu işletmelere girmenin, içerden konumlanmanın güçlükleriyle bağlantılı olmuştur.

Bu güçlüğü hiçbir şekilde yok sayıyor ve küçümsüyor değiliz. Bu tür işletmelerde hem işçi sirkülasyonunun (işe giriş-çıkışların) görece sınırlı olduğunu, hem de kalifiye ve eğitimli (özellikle meslek lisesi ve meslek yüksek okullarının ilgili bölüm mezunları) işçi alımı yapıldığını biliyoruz. Dolayısıyla, bu işletmelerde içerden bağlar kurma ve yanısıra konumlanma, parti çalışmamızın sınıf içinden kadrolaşma, geniş işçi kitle bağlarına sahip olma bakımından henüz başlangıç evresinde olduğu bugünkü koşullarda, önemli bir güçlük alanıdır.

Sorun sadece bağ kurmanın, işe girmenin, içerden konumlanmanın güçlükleri ile de sınırlı değildir. Burada güçlükler kavramına dikkat çekerken başka bazı güçlükleri de ekleyebiliriz.

Güçlükler kavramına dikkat çekmemizin nedeni, temel işletmelere yönelik parti çalışmasındaki zayıflığımızı bu güçlükler üzerinden izah etmek değildir. Tersine, partinin sınıf içinde devrimci çalışmanın her alanında bu ve benzeri güçlüklerle karşılaşmadan ve onları pratikte altetmesini başaramadan ilerlemeyi, faaliyetine sınıf devrimcisi bir nitelik ve kuvvet kazandırmayı başaramayacağı gerçeğinin altını çizmek içindir. Güçlüklere, dayattığı devrimci görevler ve yarattığı devrimci imkanlar üzerinden yaklaşmalıyız.

* Temel işletmelerde (hareket '90'ların başında geri çekildikten sonra) uzun bir dönem boyunca sınıf hareketinin görece durgun seyreden mücadele koşulları, gerek dışardan müdahaleyi, gerekse içerden çalışmayı geliştirmenin önündeki önemli bir güçlük alanıdır. Ama burada bizim asıl sorgulamamız gereken yön, bu durgunluk koşullarının parti çalışmasını temel işletmelere yönelik geliştirmek bakımından politik ilgiyi, pratik yönelişi ve müdahaleyi zayıflatmış olup olmadığıdır.

Eğer böyle bir zayıflık yaşanıyor ise, bu sadece temel işletmelere yönelik olarak değil, sınıf çalışmasının geneline yönelik olarak da tehlikeli bir eğilimi içinde barındırır. Çünkü bir yandan, 'nerede hareket orada bereket' kendiliğindenci sürüklenişine kapı aralar; diğer yandan ise, sınıf hareketinin genel olarak durgun olduğu dönem ve koşullarda, parti çalışmasını her alanda zaafa uğratan sonuçlar üretir.

Sınıf hareketinin mevcut politik geriliğini değerlendirilirken, diğer nesnel etkenlerin yanısıra, '70'li yıllardan başlayarak 20 yılı aşkın bir tarihsel dönemde sınıf dışında devrimcilerin, sınıf içinde ise reformistlerin çalışmış ve yerleşmiş olması gerçeği hesaba katılmazsa, hiçbir şeyin doğru dürüst anlaşılamayacağını birçok kez vurguladık. Bunu özellikle işçi sınıfının devrimci gücüne ve tarihsel rolüne inançsızlığın ve güvensizliğin temsilcisi olan geleneksel sol çevrelerle tartışmalarda hatırlattık.

Buradan gerisin geri kendi devrimci önderlik sorumluluklarımıza döndüğümüzde, sınıf hareketinin durgunluk ve gerilik koşullarında bile parti çalışmasının sürekliliğini sağlamanın ve onu adım adım geliştirmenin, sürecin gelecek seyrindeki belirleyici rolü daha iyi anlaşılabilir. Bu dönemde sınıf çalışması alanında başarıyı getirecek olan, kısa vadede hareketlilik beklentisi değil, durgunluk koşullarında da faaliyette süreklilik temelinde mevziler kazanmak ve etkiyi yaygınlaştırmak olacaktır.

Temel işletmelerde geleneksel sol akımların tarzıyla mesafe alınamaz

İçinde bulunduğumuz dönemde genel olarak sınıf çalışmasında, ama özellikle de işçi sınıfının temel işletmelerde çalışan kesimleri içinde geleneksel ya da genel bir devrimci çalışma tarzıyla mesafe almak hemen hiç mümkün değildir. Sınıf hareketinin kimi marjinal sektörlerinde karşılaştığımız Alevi, Kürt ya da genel bir sol duyarlılık ve dinamikler üzerinden beslenen devrimci etkiye ve mücadeleye açık olma durumu, bu tür işletmelerde çalışan kesimlerde son derece sınırlıdır.

Sınıf çalışmasına, geleneksel devrimci ya da sol duyarlılıklar üzerinden kitleleri örgütleme perspektifiyle yaklaşanların, öncelikle büyük işletmeleri ve bu işletmelerde çalışan kesimleri defterden bir kalemde silip atması gerekir. Faaliyet bu bakışaçısıyla yürütüldüğünde, yukardaki güçlükler aşılamaz engeller haline dönüşür. Dahası, bu geleneksel bakış ve tarz korunduğunda, sadece temel işletmelerde değil, hatta sadece sınıfın tüm kesimleri içinde de değil, tüm toplum nezdinde marjinalleşme ve birkaç semtte sıkışarak ve kısırlaşarak tükenme akibeti kaçınılmaz olur.

Biz kendi başına Alevi, Kürt ya da genel bir sol duyarlılığının zayıflığını sadece dezavantaj yönüyle göremeyiz. Buna, birleşik bir sınıf hareketinin gelişmesi, bu hareketlilik zemini üzerinde düzen tarafından beslenen şoven, milliyetçi ve her türden gerici burjuva yargıların karşılıklı olarak kırılmasının imkanları üzerinden de bakarız. Bu zeminde, sınıfın acil ekonomik sorunları ile temel politik görevlerini başarıyla birleştiren devrimci öncü müdahalenin örgütlenmesi ise, sınıf hareketinin politikleşmesinin önünü açmanın yegane yoludur. Buradan bakıldığında, temel sektörlere

yönelik olarak da asıl zayıflığın sınıf hareketinin kendisinden değil, devrimci önderlik müdahalesi alanındaki boşluktan ileri geldiğini daha bir açıklıkla görebiliriz.

Politikleşmeye de devrimcileşmeye de, sınıf mücadelesinin kendi koşulları, dinamikleri ve gelişim seyri üzerinden değil, geleneksel küçük-burjuva sol kıstaslar üzerinden baktığımız sürece, temel işletmelerde devrimci çalışmanın olanakları konusunda tam bir karamsarlık içine gömülürüz. Bugün sınıf çalışması alanında özellikle yeni güçlerimiz nezdinde, kitlelerin eylemini örgütlemek ve devrimci kazanımlar elde etmek açısından başlangıçtaki sabırsızlığın nasıl hızla karamsarlığa, başlangıçtaki heyecan ve enerjinin nasıl çok geçmeden yorgunluğa ve bıkkınlığa dönüşebildiğini biliyoruz.

Geleneksel bakışaçısını terkettiğimizde ise, sınıf çalışması alanı; devrimci çalışmanın büyük bir yaratıcılıkla geliştirilmesi, deneyimlerden öğrenerek sürekli yetkinleştirilmesi, program-taktik-örgüt ile sınıf hareketinin güncel seyri ve ihtiyaçları arasında canlı bir köprünün kurulması vb. açılardan, son derece bakir ve bereketli bir zemin olarak karşımıza çıkacaktır. Bizler böyle bir toprakta fidan dikmenin, Türkiye işçi sınıfının onlarca yıllık açlığını giderecek devrimci ürünü yetiştirmenin, yeni bir geleneği adım adım yaratmanın büyük isteği ve coşkusuyla sarılmalıyız, sınıf çalışması alanındaki görevlerimize.

Sınıf çalışmasına geleneksel devrimciliğin sınıf dışı etkilerinden arınmış olarak yöneldiğimizi hiçbir şekilde iddia edemeyiz. Bu arınma ancak yeni bir geleneğin pratik inşası içinde, yeni bir gelenek adım adım şekillendiği ölçüde mümkün olacaktır. Ama bu geleneksel yaklaşımın, genelde sınıf çalışmasına bakışımıza olduğu kadar, özelde temel işletmelere dönük parti çalışmasına bakışımızdaki bozucu ve sınırlayıcı etkileriyle hesaplaşmak, sadece pratik değil aynı zamanda düşünsel bir sorgulamayı gerektirir.

Sendika bürokrasisinin ihanetinin yarattığı hak kayıpları mücadeleyi besliyor

Bu işletmelerin birçoğunda sendikal örgütlülük vardır. Sendikal örgütlülük ise çoğu durumda işçi kitleleri ve sınıf hareketi üzerinde sendika bürokrasisinin gerici denetimi ve hakimiyeti demektir. Sendikal bürokrasinin varlığı, sınıf mücadelesini yükseltmenin ve devrimci çalışmayı geliştirmenin diğer bir temel engeli ve güçlük alanıdır.

Bu engel ve güçlüğün tabandan devrimci çalışmayla üstesinden gelme perspektifinden, politikasından ve iradesinden yoksunluk, kimi reformist akımları sınıfın sendikalarda örgütlü kesimleri içinde çalışmayı ve bu kesimleri kazanmayı geleceğe ertelemek türünden ("dışarıdan kuşatmacı") görüşlere sarılmaya sevketmektedir. Kimilerini de sendikal bürokrasi ile uzlaşma içinde yukardan mevziler kazanmayı tek çıkış yolu olarak ilan etmeye götürmektedir.

İşçi sınıfı içinde sendikal bürokrasinin hakimiyetini ve gericiliğini etkisiz kılmayı başaramayan bir devrimci çalışmanın, sınıf hareketine önderlik etmeyi ve onu devrimcileştirmeyi başaramıyacağı da açıktır. Sınıf devrimcileri için, temel işletmelerde sendikal örgütlülüğün mevcut olması, sendikal bürokrasiyi altedebilmek için işçi kitleleri ile birlikte yükseltilecek savaşın gerçek zeminine ayak basmak demektir. Ötesi, doğru politikalar saptama ve pratik çalışmada sabır, ısrar ve kitleler içinde devrimci çalışmayı örgütlemede ustalaşma işidir.

1998 sonbaharında metal işçilerinin faşist Türk Metal sultasına başkaldırıları, temel işletmelerdeki işçi kitlelerinin sendikal gericiliğe karşı mücadele konusunda hiç de duyarsız ve hareketsiz olmadıklarının göstergesi olmuştur. Her güçlük, onun altedilmesini sağlayacak imkanları da yanısıra doğurmaktadır. İhanet öfkeyi, ihanetin hak kayıpları alanında yarattığı sonuçlar ise mücadeleyi beslemektedir.

Temel işletmelerde ücret ve sosyal haklar alanındaki nispi kazanımlar yitiriliyor

Temel işletmelerde çalışan işçi kesimlerinin ücret ve sosyal haklar alanında koşulları, işçi sınıfının diğer kesimlerine göre görece daha iyi durumdadır. Bu durum, bu kesimlerin mücadelesini görece sınırlayan, onlar üzerinde düzenin ideolojik-politik etkisini görece

kuvvetlendiren, dolayısıyla bu kesimler içinde devrimci çalışmanın kısa vadede sonuç almasını zayıflatan bir rol oynamaktadır.

Biz bununla birlikte sınıf mücadelesinin şu gerçeğini de hesaba katmalıyız. Sınıf hareketinin fitilini ateşleyen ya da seyrini belirleyen, her zaman ve kendi başına, çalışma ve yaşam koşullarının en kötü düzeyde olması etkeni değildir. Eğer böyle olsaydı, sendikasız, sigortasız olarak en düşük ücretler ile en ağır çalışma koşullarının birleştiği tekstil sektörünün küçük işletmeleri, ya da ortaçağdan kalma vahşi çıraklık sömürüsünün hüküm sürdüğü küçük sanayi siteleri, sürekli bir eylemlilik ve isyan dalgalarına sahne olurdu.

Bugün temel işletmelerde çalışan kesimler daha iyi çalışma ve yaşama koşullarına sahip olmakla birlikte, bunun sadece göreceli olarak böyle olduğunu unutmamak gerekir. Temel işletmelerde çalışan işçilerin yaşam düzeyi genellikle asgari geçinme stardartları düzeyindedir (örneğin görece yüksek ücret koşullarına sahip olan lastik işçilerinin ortalama ücreti 400 milyon, yani 4 kişilik bir ailenin asgari geçim düzeyidir). Yanısıra, geçmiş dönemin çeşitli sosyal hak ve kazanımları sürekli saldırıların hedefi olmakta ve tırpanlanmaktadır.

Sınıfın diğer kesimleri gibi temel işletmelerde çalışan işçi kesimlerinin de hiçbir gelecek güvencesi yoktur. Yarın kriz nedeniyle işten çıkartılıp çıkartılmayacakları ya da taşeronlaştırma dayatmasıyla karşılaşıp karşılaşmayacakları bütünüyle belirsizdir, vb. Sınıf hareketinde, mevcut yaşam koşullarının en kötü olması etkeninden çok, yaşam koşullarının mevcut düzeyinin sürekli bir saldırı ve geçmişe göre gerileme içinde olması etkeni, mücadelenin gelişim seyrinde belirleyici bir rol oynamaktadır.

İşçi sınıfının temel işletmelerde çalışan kesimlerine yönelik olarak; "işçi aristokrasisi", "işçi sınıfının kaymak tabakası", "sahip olduğu ayrıcalıklı konumla sendikal bürokrasinin egemenliğinin doğal zemini", "çıkarları sınıfın diğer kesimlerinin aşırı sömürüsüyle içiçe geçmiş" vb. nitelendirmeler kolayından yapılabilmektedir. Tabii bu nitelendirmeleri yapanlar için bu kesimler içinde çalışma yürütmemeyi "teorileştirme"nin zemini de böylece hazırlanmış olmaktadır. Bu "teoriler"de sendikalarda örgütlü kesimlerin sınıf mücadelesindeki geleceği ise, işçi sınıfının sendikasız, sigortasız, hatta işsiz kesimlerinin hızla alevlendirilebilecek olan devrimci mücadelesinin gelişmesine ve bu kesimleri de peşinden sürüklemesine bağlanmaktadır. Bu tür "teoriler"in pratik karşılığı ise, gitgide bir bütün olarak sınıfa ve devrime inancı tüketmek olmaktadır.

İşçi sınıfının temel işletmelerde çalışan kesimlerinin önümüzdeki süreçte hareketlilik içine gireceğini ve sınıf mücadelesinde yeniden başı çeken bir konum kazanacağını söylememiz, hiç de boş ve temelsiz bir beklenti değildir. Sermayenin bıçağı sınıfın bu kesimlerinin kemiğine henüz yeni yeni dokunmaya ve can yakmaya başlamıştır. Geçmiş dönemin kazanılmış hakları ve görece iyi yaşam koşulları yitirilmektedir. Ve sendika ağalarını da defetmeye yönelen bir mücadeleyi yükseltmenin dışında başka bir seçeneğin olmadığı, bu kesimler tarafından da adım adım bilince çıkartılmaktadır.

***

Yukarda saydığımız tüm güçlüklerin sadece sınıf devrimcilerinin değil, temelde sınıf hareketinin önündeki engeller olduğunu bilmeli, bunların aynı zamanda devrimci sınıf hareketini geliştirmenin imkanlarını bağrında taşıdığını da görmeliyiz. Ve sınıf devrimcileri tüm bu güçlükleri, doğurduğu devrimci imkanları başarıyla değerlendirerek, altetmeyi başarabilmek durumundadırlar.

Sorunu ve görevi teknik-pratik yönünden önce politik yönüyle kavramalıyız

Yukarıda öncelikle temel işletmelere girmenin güçlüklerini belirterek başlamış ve geçmiş dönemde temel işletmelere dönük parti çalışmasının zayıflığının, yer yer bu işletmelere girmenin güçlükleri ile bağlantılı kavranabildiğini vurgulamıştık. Bu işletmelere girememenin, bu işletmelere yönelik parti çalışmasını ertelemeye, yanısıra gösterilmesi gereken politik ilgiyi zayıflatmaya yol açabildiğini de eklemiştik. İçeri girememek müdahale edememenin bir gerekçesine

dönüşebiliyor. Diğer yandan hareketli sektörlere ve mevzi direnişlere müdahale bu alandaki çalışma boşluğunun üzerini örten bir işlev görebiliyor.

Temel işletmelere yönelik parti çalışmasını örgütlemek görevine öncelikle politik sorumluluklar, yani politik ilgi, yoğunlaşma ve müdahale yönüyle yaklaşmalıyız.

Bu işletmelerde içerden konumlanamamış olsak bile, sınıf hareketinin bu sektör ve işletmelerdeki gündemine, seyrine hakim hale gelmeyi başarmak zorundayız. Politikalarımızı özgülleştireceğiz. Müdahalenin nasıl yapılacağı konusunda yetkinleşeceğiz ve dışardan da olsa, parti çalışmasını bu birimlere taşıyacağız. Ve bu çalışmanın sürekliliğini sağlayacağız. Doğru yaklaşım budur. Soruna yaklaşımımızı bu eksene oturtmalıyız. Bu yaklaşım ve bunun gereklerini yerine getirme kararlılığı, faaliyetin pratik örgütlenmesi alanında önümüze hiç de küçümsenmeyecek olanaklar çıkartacaktır.

Müdahaleyi başlatmayı işe girmeye endekslersek, arabayı atın önüne sürmüş oluruz. Politik ilgideki ve müdahaledeki zayıflık işe girmek yönündeki imkanları değerlendirmek konusunda da gitgide uykuya dalmamıza neden olacaktır. Tersine, politik ilgi ve müdahale, gerek işe girmenin önündeki teknik ve pratik engelleri aşmak için, gerekse dışardan kurulacak bağları geliştirerek bunu içerden daha etkili bir müdahalenin imkanına dönüştürmek için bir dayanak oluşturacaktır.

Sorun öncelikle, bu tür işletmelerde parti çalışmasını geliştirmenin stratejik ve ertelenemez yakıcı önemini bütün kapsamıyla bilince çıkarmaktır; koşullar ne olursa olsun, içerden ya da dışardan faaliyeti, bu alan ve birimlere taşımak ve sürekliliğini sağlamak için üzerimize düşenleri yerine getirmektir.

Bu alandaki çalışma çerçevesinde kongrede vurgulanan güncel görevler

Bu çerçevede kongrede de vurgulanan bazı güncel görevlere yeniden dikkat çekeceğiz.

* Çalışma bölgelerimizde bu işletmeleri tespit etmeliyiz. Belirli işletmeleri (bugün hareketlilik içinde olan, geçmişte mücadeleye sahne olmuş, belirli bir öncü işçi birikiminin varlığından haberdar olduğumuz vb. işletmeleri belirleyerek), mutlaka özel hedef olarak seçmeliyiz. Dışardan da olsa çeşitli yollardan edineceğimiz bilgilerle, bu işletmelere dönük fabrika raporlarımızı hazırlamaya bugünden girişmeliyiz. Buna bağlı olarak özgül fabrika-sektör politikalarımızı oluşturmalıyız.

* Bu işletmelerde içerden konumlanmanın imkanlarını sürekli zorlamalıyız. Bu işletmeler hiç işçi almıyor değildir. İşe girmede engel teşkil eden kimi teknik sorunları çözüme kavuşturmamız ise mümkündür. Yanısıra meslek lisesi ve meslek yüksek okullarına yönelik çalışmamıza, temel işletmelerde parti çalışması görevi çerçevesinde özel bir ağırlıkla yüklenmeliyiz.

* Bu işletmelerde çalışan işçilerle ilişki kurmak ve geliştirmek için özel bir çaba içinde olmalıyız (sendika şubeleri, semtler vb. üzerinden).

* Bu işletmelerin örgütlü olduğu sendika şubeleriyle düzenli ilişki içinde olmalıyız.

* Gerici sendika yönetimlerini özel biçimde hedef haline getirmeliyiz.

* Politik yayınımızda bu sektör ve işletmelere dönük özgül sorunlar üzerinden sistemli bir propaganda-ajitasyon ve teşhir çabası içinde olmalıyız. (Fabrikalarda, sektörde neler oluyor, sendikalarda işler nasıl gidiyor, buraların sahibi tekelci grupların faaliyetleri ne durumda, kârları, borsadaki durumları, sektördeki gelişmeler, devlet politikaları, işveren sendikalarının açıklamaları vb.)

* Bu işletmelere (içlerinde seçilmiş olanlara) genel ve özgül politik faaliyetimizi (bildiri, bülten, özel sayı, afiş, kuş, yazılama vb.) taşımalıyız. Partimizin varlığını, sesini, iddiasını, politikalarını, farklılığını, ciddiyetini işçi sınıfının bu kesimlerine taşımayı ihmal edilmeyecek bir görev olarak ele almalıyız. Burada imkanları sadece illegal güçler ve araçlar üzerinden değil, parti çalışmasının toplam güçleri, alanları üzerinden değerlendirmeliyiz.

Tüm bunlar atılması gereken başlangıç adımları olarak görülmelidir. Bu adımları attığımızda, müdahalenin ortaya çıkardığı imkanlar, deneyimler, kazanımlar üzerinden çalışmayı daha ileri düzeyde örgütlemenin sorun ve görevleriyle yüzyüze geleceğiz.

Kongre değerlendirmeleri ışığında

Sendikal çalışma ve sendikal bürokrasiye karşı mücadelenin sorunları

Partimizin Kuruluş Kongresi'nde sınıf hareketi ve çalışması başlığı altında, işçi sınıfını politik ve örgütsel olarak kazanmanın, hareketi devrimcileştirmenin sorunları ve engelleri tartışılmış, bu alanda partiyi bekleyen görevler saptanmıştır. Geçmiş deneyimlerimiz ışığında, ülkemizde sınıf hareketinin özgül koşulları da hesaba katılarak, önümüzdeki dönemin sınıf çalışmasının rotası belirlenmiştir. Sınıf hareketinin önünün açılmasını kolaylaştıracak bir devrimci müdahalenin öncelikleri ve taktik-politik hat ortaya konulmuştur. Bu çerçevede, sendika bürokrasisinin oynadığı gerici rolü etkisizleştirmek, bu hainler güruhunu sınıf hareketi içinden süpürüp atmak temel önemde bir görev alanı olarak altı çizilmiştir.

Son 1 Mayıs bir kez daha göstermiştir ki, sendikal ihanet şebekeleri kararlı ve soluklu bir mücadele ile adım adım etkisizleştirilmedikçe, sınıf ve kitle hareketinde ciddi bir ilerlemeyi başarmak mümkün olmayacaktır. Bu doğrultuda mevziler kazanmak ise, ancak işçilerle tabandan birleşmekten, fabrikalarda güç olmaktan ve devrimci müdahaleyi bu gücü dayanarak yükseltmekten geçmektedir.

Tüm sınırlılıkları ve yetersizliklerine rağmen, sendikal örgütlenme, Türkiye işçi sınıfının halihazırdaki tek kitlesel örgütsel mevzisi durumundadır. Bu mevziyi içeriden burjuvazi hesabına denetim altında tutan sendika bürokrasisi, yılların biriktirdiği öfkeyi ve tepkiyi etkisizleştirmek ve düzen içi kanallara akmasını sağlamak gibi çok önemli bir işlevi yerine getirmektedir. Üst düzey bürokrat takımı, sendikaların imkanlarını kendileri için maddi ve siyasi rant kapısına çevirmişlerdir. Bu konumlarının bir gereği ve sonucu olarak, işçi sınıfının sadece sendikal mücadelesini geriletmek ve başarısızlığa uğratmakla kalmıyorlar, aynı zamanda işçi sınıfı hareketini ideolojik ve politik olarak burjuva düzene bağlama işlevini de yerine getiriyorlar. ESK'da yer alıyorlar, MGK'nın bir uzantısı olarak çalışıyorlar. İşçi sınıfının bir sınıf olarak toplumun diğer kesimlerinden tamamen farklı çıkarları olduğunu gizlemek için "toplumsal uzlaşma", "iş barışını koruma" vb. temaları kullanarak, ihanetlerini gizlemeye çalışıyorlar ve doğrusu bunu şimdilik başarıyorlar.

Tüm bu gerçeklerden dolayıdır ki, işçi sınıfının sendikal mevzilerinin devrimcileştirilmesi, burjuva egemenliğinin işçi sınıfı saflarında hayat bulmasını sağlayan sendikal anlayışların parçalanması temel önemde bir görevdir. Sendikalı işletmeler, ekonomide tuttukları stratejik yer bakımından da komünistlerin temel çalışma ve örgütlenme alanlarının başında gelmektedir. Bu sektörlerde komünist çalışmanın ilerlemesi, aynı zamanda burjuva sendikal anlayışların etkisizleştirilmesi ve sendikaların devrimcileştirilmesi süreci olarak işleyecektir.

Burjuva sendikal anlayışların etkinlik kurabilmesi, genellikle sınıf bilincinin geriliğiyle mümkün olmaktadır. Bu ikisi karşılıklı olarak birbirini beslemektedir. Sendikal hareketi devrimcileştirmek, devrimci sınıf hareketinin hizmetine sokmak, aynı zamanda işçi sınıfı hareketini devrimcileştirmek görevinin bir parçası, onun temel önemde bir boyutudur.

İşçi sınıfının komünist partisi olarak, önümüzdeki süreçte sendikalara ve sendikal mücadeleye çok özel bir önem vermek durumundayız. Bu, partimizin kongresince de belirlenmiş bir görevdir ve bu temel göreve program üzerinden de işaret edilmiştir. (Bkz., VIII. Bölüm, 4. madde.) Sendikal mücadele işçi sınıfı mücadelesinin bir temel alanı, sendikalar ise sınıfın temel örgütlenme biçimlerinden birisidir. Türkiye işçi hareketinin kendine özgü

durumu ve yapısı nedeniyle bu alan apayrı bir önem kazanmaktadır.

Türkiye'de sendikaların, herşeye rağmen, işçi sınıfının elle tutulur tek kitlesel örgütü olduğunu belirtmiştik. Sınıf hareketi bugün hala büyük ölçüde sendikal hareket çerçevesinde gelişiyor. Bu durum ileri sürülen taleplerden bağımsız olarak böyle. Demokratik-siyasal mücadele çizgisinde talepler ileri sürülse bile, hareket sendikal çerçeveyi aşamıyor. Çeşitli burjuva siyasal akımlar, bu arada sosyal reformist siyasal akımlar, ancak sendikalar üzerinde etkin olabildikleri ölçüde bu hareketi kontrol edebiliyorlar.

Kitle hareketinin politikleştiği, dahası önemli ölçüde devrimcileştiği dönemlerde bile, Türkiye'de sendikaların sınıf hareketi üzerinde özel bir etkisi ve denetimi vardı. Bu durum 12 Eylül sonrasında ise çok daha belirgin bir hale geldi. İşçi sınıfı üzerinde çeşitli burjuva siyasal akımların doğrudan etkisi epeyce zayıfladı. Seçimlerde işçilerin bir kesimi düzenin sol partilerine oy verseler de, bu partilerin sınıfın genel kitlesi üzerinde elle tutulur somut yönlendirici bir etkisi yoktur.

Sendikalar sınıfın halihazırdaki tek örgütü ve sınıf hareketi büyük ölçüde kendini sendikal hareket olarak ortaya koyuyor. Sendikal bürokrasi, gerek genel planda, gerekse tek tek işyerleri ve direnişler şahsında, döne döne sınıfın çıkarlarını çiğneyip ona ihanet ettiği halde, işçilerin, hala da sendikalara bağlılıklarını korudukları ve sendikalar üzerinden harekete geçtikleri bugünün bir gerçeğidir.

Başka ülkelerde burjuva işçi partileri vardır ve bunlar sınıf kitlelerine politik olarak hakimdirler. Bu ülkelerin komünistleri de sınıf üzerinde etkinlik kurabilmek için daha çok bu burjuva partilerle savaşırlar. Çünkü sınıf kitlelerini kontrol eden, sınıf hareketini yönlendiren ve devrimcileşmekten alıkoyan bu burjuva siyasal akımlardır. İngiltere bunun klasik bir örneğidir.

Türkiye'ye de ise, sınıf hareketi çok büyük ölçüde sendika bürokrasisi tarafından kontrol ediliyor, onun tarafından dizginleniyor ve boşa çıkarılıyor. Yani sınıf hareketi içinde karşımızdaki gerici siyasal odak, her kılığa girmiş haliyle bizzat sendika bürokrasisinin kendisidir. Sendikalı sınıf kitlelerini örgütsel olarak tamamen, politik olarak belli bakımlardan denetleyen bir odak olarak ele almak, sendikal bürokrasiye karşı mücadelemize bu gözle bakmak zorundayız. Sınıf hareketini şu ya da bu burjuva siyasal akım/parti değil, bizzat gerici sendika bürokrasisi, burjuva gerici sendikal akımlar dizginliyorlar. Sınıf hareketi üzerinde egemenlik kurmuş bir satılmışlar takımına, bu ayrıcalıklı gerici burjuva kastına karşı yürütülmesi gereken mücadele ve bu kastın sınıf hareketinin tepesinden sökülüp atılması sorunu, bu yüzden temel bir önem taşımaktadır.

Sendikal örgütlenmeyi devrimcileştirme sorunu

Sınıf mücadelesinin ve sınıf hareketinin temel bir biçimi ve alanı olan sendikal hareketi ve ekonomik mücadeleyi devrimcileştirmek ve sendikal örgütlenmeyi sınıf hareketinin hizmetine sokmak çok temel bir sorunumuzdur.

Sendika bürokrasisinin sendikalar ve sınıf hareketi üzerindeki etkinliğini kırmak, toplum düzeyinde bunlara karşı etkin bir mücadele yürütmek durumundayız. Tabandan yaşanacak devrimci bir gelişmeyle sendikaları sınıfın gerçek örgütleri olarak yeniden şekillendirmek, bu anlamda onları devrimcileştirmek için stratejik önemde bir mücadele yürütmek durumundayız.

Biz burjuvaziye karşı mücadele ediyoruz ve bunu da ancak sınıf kitlelerini kazanarak, onlara dayanarak sürdürebiliriz. Oysa sınıf kitlelerinin tepesine, doğrudan burjuvaziye hizmet eden, onun uşaklığını yapan bürokratlar çöreklenmiş durumda. Bu nedenledir ki, bu gericilik odağına karşı mücadelede mesafe almadan, bunda başarılı olmadan, sınıf kitlelerini kazanmada ve devrimcileştirmede önemli bir ilerleme sağlayamayız. Bunun ise sendikal olduğu kadar siyasal hatta, sendikal olmaktan çok siyasal bir düzlemde süren bir mücadele olduğunu bilmek durumundayız.

Sendikal ve siyasal mücadeleyi bir bütün halinde kavramalıyız

Sınıfa sadece siyasal alandan müdahale etmek, ona siyasal sorunlar temelinde gitmek,

iktisadi-sendikal mücadele gibi temel bir alana sırtını dönmek olacaktır. Sınıfın mücadelesi bir bütündür, sendikal mücadeleyi bundan soyutlayamayız. Politik mücadelede başarılı olmak için iktisadi-sendikal mücadeleyi de hesaba katmak ve bu alanın imkanlarından yararlanmak zorundayız. Ancak bu bütünlüğü gözetirsek, politik mücadelemiz ve müdahalemiz ciddi bir başarı sağlayabilir.

Bugün için sınıf hareketinin başını tutan, gericilik odağı haline gelen sendika bürokrasisine karşı nasıl mücadele edeceğimizi çok iyi düşünmek, bunları çok iyi tanımak zorundayız. Salt tek tek işyerleri ya da salt direnişler vesilesiyle değil, toplum düzeyinde ve sürekli bir biçimde.

Bu hainler sınıfın tepesine çöreklenmişler, sınıfı sermayeye köle etmekle kalmıyorlar, sırtından da çok büyük vurgunlar vuruyorlar. Onların bu aşırı rahatını bozmak gerekiyor. Sınıfın gerçek temsilcileri yerlerini dolduramadığı içindir ki, bu işçi sınıfı hainlerine de bugün hayli rahat hareket ettikleri bir yaşam alanı doğabilmektedir.

İşçi sınıfı bugün için devrimci politik mücadeleden uzak. Aama iyi-kötü sendikal mücadelenin ve örgütlenmenin bilincinde. Sendikalar sınıf hareketinin bugün için en önemli mevzisi durumunda. Ama yineliyoruz; bu mevzi içinden zapdedilmiş, sermaye adına fethedilmiş ve denetim altında tutuluyor.

Burjuva sendikal akımlar arası ayrım sorunu

Çeşitli burjuva siyasal akımlarla ilgili tanımlamaları yerli yerine oturtmak gerekiyor. Bunların hepsi genel planda gerici siyasal odaklar olmakla birlikte, her biri bunu değişik ideolojik biçimler ve politik vurgular üzerinden yapıyor. Bugün ESK ya da MGK sendikacılığı gibi bazı ortak paydalarda birleşmeleri, onların kendilerine özgü konumları olduğu gerçeğini ortadan kaldırmıyor. Geldikleri ortak noktayı, oluşturdukları ortak platformları, işledikleri ortak suçları elbette teşhir edeceğiz. Ama bununla yetinemeyiz. Her biri işçi kitlelerine sesleniş tarzıyla, tuttuğu politik konum ve yaptığı propagandayla farklılıklar taşıyor. Onları bu kendine özgü konumlarıyla kavrayamazsak, onlara karşı başarılı bir mücadele de yürütemeyiz. Bu nedenle her birini kendi nesnel konumlarıyla tanımlamaya ihtiyaç vardır.

* Birincisi sendikal çeteler diye adlandırdıklarımızdır. Bunların temel misyonu; işçi hareketini, sermaye ve devleti adına, onun bir parçası ve uzantısı olarak, denetim altında tutmak ve bunun karşılığında çıkar sağlamaktır. Aşırı gerici, tümüyle karşı-devrimci bir konumdadırlar bunlar. Faşist, gerici ve şeriatçı partilerle içiçedirler.

* "Çağdaş" sendikacılık ise burjuva sendikacılığın bir çeşitidir. CHP'nin ve kısmen ÖDP'nin temsil ettiği bu sendikal anlayış, verimliliği artırarak hem patronların hem de işçilerinin çıkarlarının ortak bir noktada buluşturulabileceğini savunuyor. İşçilere, üretimin artırılması ve daha kaliteli olması için kendi işlerinde çalışır gibi canla başla çalışmaları gerektiği telkin ediliyor. İşçilerin bu iyiniyetli çalışmalarının karşılığı olarak, patronların da daha yüksek ücretlere ve daha iyi çalışma koşullarına razı edilebileceği gibi bir gerici yanılsama yaratılıp yaygınlaştırılmak isteniyor.

* Reformcu sendikacılık: İşçi dinamiğini harekete geçirmekten çok, işverenlerle anlaşma zemininde sendikacılık, bu çizginin temelini oluşturuyor. EMEP türü reformist partilerin temsil ettiği, yer yer mücadeleci eğilimleri de içinde barındıran, ancak esas olarak düzen sınırlarını aşmayan bir çerçevede sınıfın ekonomik ve sosyal haklar mücadelesini geliştirmeyi temel alan bir anlayış.

* Yanısıra devrimci-demokrat akımların sendikal alandaki konumları var. Bunlar sınıfın proleterleşme sürecini yeni yaşayan marjinal kesimleri üzerinde belli bir etkinlik sağlayabilen, fakat tutarlı ve istikrarlı bir devrimci sendikal çizgi izleme yeteneğinden yoksun bir eğilimin ifadesidirler.

Taban dinamizmine dayanmak ve sendikal demokrasi için mücadelenin önemi

Sendika bürokrasisine karşı mücadelede taban dinamizmine yaslanabilmeli, onu harekete geçirebilmeliyiz. Bu dinamizmi kuşkusuz sınıfa yönelik toplam çalışmamızın bir sonucu olarak geliştirebiliriz. Bunun için her aracı ve yöntemi kullanmalı, her olanağı değerlendirebilmeliyiz.

Bu çerçevede, işyeri temsilciliği üzerinde durulması gereken önemli bir imkan ve araçtır. İşyeri temsilciliğinin inisiyatifini artıran ve geliştiren, taban tarafından seçilmesini ve denetlenmesi pratiğini gündeme getiren, bunu işçi kitlelerinin gündemine sokmayı başaran bir yöneliş, en önemli ve öncelikli halkalardan birisidir. Buradan bir yer tutamazsak, sendika bürokrasisini zorlayamayız. Politik mücadele ile onu hırpalayabiliriz, ama sendikal örgüt gene de onların ellerinde ve denetiminde kalır. Bürokratik aygıtı içinden felç etmenin veya devrimcileştirerek ele geçirmenin, ya da içinden güçlenip boşa çıkararak farklı bir sendika ortaya çıkarabilmenin yolu taban dinamizminden geçiyor.

Ayrıca sendikal demokrasi sorunu da büyük bir önem taşıyor. İşçilerin sendikalarda söz ve karar sahibi olması, sendikal demokrasi talebi, sendika bürokrasisi ile uğraşmanın en meşru alanıdır. Taban dinamizmi başarılı bir tarzda harekete geçirildiği koşullarda, sendikacılar işçilerin kendi temsilcilerini seçmelerine razı olmak zorunda kalabiliyorlar. Çünkü bu çok meşru bir alan. İşçiler bu konuda duyarlı hale getirildiklerinde, sendikacıların bunun karşısına çıkması sanıldığı kadar kolay değildir. Bu, tüzük sorunu olarak karşımıza çıkıyor. DİSK'in tüzüğünde işyeri temsilcilerinin seçimle işbaşına gelmesi bir madde olarak yer alıyor. Diğer sendikalarda ise bu atama olarak yer alıyor. Taban dinamizmiyle temsilcilerimizin seçimle belirlenmesini zorlamalı, giderek bunun kalıcı bir tüzük maddesine dönüştürülmesini hedeflemeliyiz.

Sendikal demokrasi sorunu çerçevesindeki ileri süreceğimiz bazı talepler şunlardır:

* İşyeri temsilcilerinin seçimle belirlenmesi;
* Sendika yöneticilerinin sektördeki ortalama bir işçi ücreti kadar maaş alması;
* Sendikaların gelir-gider hesaplarının bilgisinin düzenli olarak işçilere, onların denetimine açık tutulması;
* İşçilerin toplusözleşme sürecine oluşturacakları komiteler ve temsilciler aracılığıyla dolaysız olarak katılması;
* Toplusözleşmelerin işçiler tarafından onaylanması koşuluyla imzalanması;
* Yönetim toplantılarının işçilerin katılımına açık olması...

Sendika değiştirme eğilimleri ve sendikal birlik sorunu

Sendikalar burjuva gericilik odağı olarak ortak paydada buluşmalarına rağmen, işçilerin arasında ihaneti bariz bir şekilde açığa çıkmış olanın yerine diğerini tercih etme eğilimleri ortaya çıkabiliyor. Bu tepki hareketini, mevcut bürokratik aygıtı parçalamak, gerici odağı ezmek hedefi ile yönlendirmek için çaba sarfetmek gerekiyor. Ama bazı durumlarda işçilerin sendika değiştirme isteği ve arayışı bizi aşabilir. '88 Eylül'ünde metal işçilerinin Türk-Metal ihanetine başkaldırarak yaygın biçimde DİSK'e geçmeye kalkmaları gibi. Bu sorunu tümüyle somut koşullar üzerinden değerlendirmeli ve işçi sınıfının genel politik çıkarlarını göz önüne alarak, dar sendikacılık platformu içine hapsolmadan doğru çözümü bulabilmeliyiz.

Öyle durumlar olabilir ki, sendika değiştirme talebi ile başlayan bir hareketlenme, baskıcı sendikalar yasasını fiilen çiğneyen bir karakter kazanabilir. Bu dinamiğin önüne sendikal birliği bozmamak adına dikilmek gerekmiyor. Bugünkü sendikal birlik özel bir kuvvet yaratmıyor ki, bu kuvvet bölünmesin-zayıflamasın diyelim. Bu sınıf hareketinin bir cephesinin soluk alma imkanına dönüşüyorsa, bu konuda esneklik göstermemiz, duruma göre bunu dinamik bir imkana çevirmemiz gerekir.

Örneğin, Türk-İş sınıf hareketinin önünü tıkadığı ölçüde, bir takım ilerici sendikacılar, toplumdaki genel solcu politizasyona da bağlı olarak, Türk-İş'i çiğneyip aştılar. Ortaya DİSK çıktı. Bu, sınıf hareketi tarihinde olumlu bir rol oynadı. Bu ve benzeri durumları hesaba katan esneklikleri gösterebilmek durumundayız.

Sendikal cephede taktik ittifaklar sorunu

Sendikal cephede belli bir yer tutan devrimci siyasal akımlarla taktik ittifaklara girebilmeliyiz. Ayrıca ilerici diyebileceğimiz belli sendikal çevrelere karşı da (örneğin Yeraltı Maden-İş) taktik esneklikler gösterebiliriz. Çete örgütlenmesine dönüşmemiş, devletle içiçe geçmemiş, sendika bürokratlarından farklı sendikal bünyeler

(Devamı s.8'de)

Fabrika çalışması alanında güncel görevler

Emel Yıldız

Partimizin işçi sınıfı içinde kökleşmesi ve kalıcı mevziler kazanması, temel sanayi birimlerinde yürütülecek sınıf çalışmasına ve bu çalışmanın sonuçlarına sıkı sıkıya bağlıdır. Yaşadığımız sayısız deneyimin sonuçları, sınıf çalışmasında uzun soluklu ve ısrarlı bir çalışma tarzının oturtulmasının taşıdığı önemi bize açıklıkla göstermiştir.

Temel sektörlerde yer tutabilmek, bunda başarılı olabilmek için, öncelikle sınıf hareketinin gelişme dinamikleri konusunda net bir bakış açısına sahip olmak gerekir. Burjuvazi, düzenin çözümsüz krizlerini yönetebilmek için, işçi sınıfına, onun kazanılmış haklarına karşı sürekli bir savaş halindedir. İşçi sınıfı bugün için henüz güçlü bir karşı çıkış yapamasa da, bunun potansiyellerini sürekli olarak biriktirmektedir. Bu potansiyeli harekete geçirmeye ve örgütlemeye yönelik isabetli müdahaleler, işçi sınıfından gerekli karşılığı mutlaka bulacaktır.

Teorik-ideolojik zihin açıklığı herşeyin başıdır

Sınıf ve fabrika çalışmasının sorunları yayın organlarımızda çeşitli vesilelerle sürekli olarak işlenmektedir. Hangi alanda çalışılırsa çalışılsın, öncelikle çalışma alanı ve konusuyla ilgili olarak ideolojik planda bir bilinç açıklığı içinde olmak gerekir. Komünistler, işçi sınıfının ideolojisini benimserler ve işçi sınıfının, tüm insanlığın baskı ve sömürüden kurtulmasının tek gerçek temsilcisi olduğunu bilirler. Ancak günlük pratik çalışmamızda bu en temel ideolojik kavrayışı kimi durumlarda geri plana atabiliyoruz. Ya da günlük pratik çalışma ile bağını gereği kadar kuramayabiliyoruz.

Oysa ki, ideolojik bakış açımız ile günlük pratiğimizin birbirini bütünlemesi ve beslemesi gerekmektedir. Günlük çalışmanın sorunlarına her zaman ideolojik kavrayışı temelinde çözümler geliştirmeyi başarmak zorundayız. Aksi halde sorunlar ve güçlükler karşısına bunalma gündeme gelebilir.

Özellikle genç yoldaşlarımıza, "neden işçi sınıfı içinde çalışmayı temel alıyoruz; işçi sınıfının devrimci mücadelesini yükseltmek için neden bütün imkanlarımızı ve güçlerimizi seferber etmek zorundayız?" konusunda, bütünlüklü ve net bir bakış açısı kazandırabilmeliyiz. Bu bir yönüyle de programımızın sınıf özünü ve eksenini kavratmak çabası olacaktır.

Toplumun sınıflara bölünmüş olması gerçeği, bu sınıflar arasında süren mücadeleleler, sermaye sınıfının insanlığı sürüklediği yıkım ve üreten sınıflara uyguladığı baskı ve sömürü, bu gidişi durdurma ve yeni bir sistem kurma yeteneğine sahip olan işçi sınıfının nitelikleri vb. Tüm bu temel ve elementer gerçeklerin pek çoğumuz için zaten bilindiği düşünülse de, yaşadığımız pek çok sorun, aslında hiç de öyle olmadığını gösteriyor. Bu temel gerçekleri döne döne işlemeli ve her türlü sorunla bağlantısını kurabilmeliyiz.

Hedef alanı ya da birimi her yönüyle tanıma

Sınıf ve fabrika çalışmasında mesafe alabilmek için önem vermemiz gereken ikinci nokta, çalıştığımız bölge ya da fabrikanın tanınması meselesidir. Fiziki olarak tanıma, ekonomik boyutuyla tanıma, fabrikayı geçmişten bugüne gelen özellikleriyle tanıma, işçileri bugünkü durumlarıyla tanıma, vb.

Özellikle fabrika ya da bölgenin özgül sorunlarının ve işçilerin çoğunluğunun tepki gösterdiği haksızlıkların, uygulamaların ortaya çıkarılması, özgül politikaların belirlenmesi açısından kritik bir önem taşımaktadır. Örneğin, temel sektörlerde patronların, esnek çalışma sistemine geçişi sağlamak için yürüttükleri bir programın bilgisini almak ve bunu teşhir

malzemesi olarak kullanmak, işçi kitlesinin geneli üzerinde olumlu bir etki bırakmak bakımından çok önemli bir işlev taşır. Fabrikaya dönük çalışmalarımızda bu ve benzeri sorunları öne çıkartan sistemli ve sürekli bir müdahale tarzını yakalamayı başarmalıyız.

Hemen her fabrikada öne çıkan yakıcı sorunlar vardır. Bu bazısında tensikatlar, bazısında taşeronlaştırma, bazısında özelleştirme olur; prim sistemi, kalite çemberleri, akort sistemi, parça başı ücret sistemi, vb. olur. Sermaye sınıfının çıkarlarının bekçiliğini yapmakta uzmanlaşmış olan endüstri mühendisleri, işletme mühendisleri, sömürüyü yoğunlaştırmak için sürekli yeni yöntemler geliştirmektedirler. İşçi kitlelerinin nabzını buralardan tutmayı başardığımız koşullarda, yaptığımız müdahalelere tepki almakta güçlük çekmeyiz.

Kuşkusuz bu ilgi işçilerin birden bire harekete geçmelerini sağlamaz. Sermaye sınıfının işçiler arasında yaygınlaştırmak için yoğun bir çaba sarfettiği önyargılar öyle kolay yıkılmayacaktır. Kendisine ve sınıf kardeşlerine güvensizlik, mücadelenin başarıya ulaşacağına duyulan kuşkular, bireysel kaygılar vb. varlığını uzun süre korumaya devam edecektir. Özellikle sınıf hareketinin durgunluğu koşullarında, ilk bakışta politik etkimizin çok sınırlı kaldığını sanabiliriz. Fakat bu, yapılan müdahalelerin boşa gittiği anlamına gelmez. Bu koşullarda partimizin yürüttüğü çalışma, yarın sınıf hareketi yükseldiğinde, işçi sınıfının devrimci politikalarla buluşmasını alabildiğine kolaylaştıracaktır.

Sendika bürokrasisine karşı ve sendikal imkanları kullanmasını bilen bir çalışma

Sendikalı fabrikalarda sınıfın mücadele dinamiklerini genellikle sendika bürokratları kontrol altında tutarlar. İşçileri, patronların çıkarını koruyan bir sürü yasa, tüzük maddesi, kural, kaide vb. ile oyalayarak yorarlar. Fabrika çalışmasında ancak sendika bürokratlarının bu gerici kontrolünü geriletebildiğimiz ölçüde mesafe alabiliriz. Sendika bürokratlarına karşı mücadele ile sendikal mücadele olanakların değerlendirilmesini ve sınıfın hizmetine sunulmasını birbirine karıştırmamalıyız. Ayrıca, iktisadi-sendikal mücadelede taban dinamizmi üzerinden alacağımız mesafe, sendika bürokratlarının etkisizleştirilmesini de kolaylaştıracaktır.

Örneğin, işyeri temsilcilerinin seçimle belirlenmesi talebi üzerinden taban dinamizmini harekete geçirmeyi başarabiliriz. Bu alanda toplusözleşme dönemlerinin değerlendirilmesi ayrı bir önem kazanmaktadır. TİS taslaklarının hazırlanmasında işçilerin söz sahibi olması ve TİS'in işçilerin onayı alınmadan imzalanmaması talepleriyle, pekala kapsamlı bir faaliyet örgütlenebilir. Aynı işkolundaki diğer fabrikaların işçileriyle ortak TİS sürecini değerlendiren toplantıların düzenlenmesi ve mücadele birliğinin sağlanmasına dönük girişimlerde bulunması için, tabandan basınç uygulanarak sendikaların harekete geçirilmesi sağlanabilir. Bu görevleri yerine getirmek istemeyen sendika ağalarına karşı, her işçinin görebileceği somut "ihanetler" üzerinden teşhir faaliyeti yürütebiliriz. Kitlenin de katıldığı sendika toplantılarında, somut sorulara net cevaplar istenip, geçiştirme ve erteleme oyunlarına karşı işçilerin uyanık davranmaları sağlanabilir, vb. Bunları sadece birer örnek olarak veriyoruz. Yaratıcı girişkenlik bu alanda sayısız başka olanak ve vesile ortaya çıkarabilir.

Sınıf dayanışmasının olanaklarına yaratıcı yaklaşım

Patronun sahip ya da ortak olduğu diğer fabrikalarla bağ kurulması, diğer bir önemli konudur. Özellikle tekelci sermaye grupları, değişik sektörlerde bir dizi fabrikadan oluşan topluluklar kurmuşlardır. Bu fabrikalardaki yönetici takımı, topluluk içindeki en kârlı ve verimli fabrika olabilmek ve bu yarışa işçileri de ortak edebilmek için özel bir propoganda yürütmektedir. Aynı sermaye grubuna ait fabrikalar arası iletişim ve dayanışmanın olanaklarını en iyi şekilde değerlendirmek gerekiyor. İşçilere yapılan genel çağrılarda esas olarak patronun teşhirine önem vermek gerekiyor.

Örneğin, Koç topluluğu, pazarı yeterince kontrol edemedikleri sektörlerde, emperyalist sermaye grupları ile ya da rakip sermaye

grubuyla ortaklıklar kurararak, hem tekelleşme süreçlerini hızlandırmakta, hem de binlerce işçinin işsiz kalmasına neden olmaktadırlar. Önümüzdeki dönemde Koç-Sabancı gruplarının bazı sektörlerde ortaklıklar kurması gündeme gelebilecektir. Bunun işçiler için yaratacağı sonuçlardan en önemlisi kuşkusuz işsizlik olacaktır.

Sermaye sınıfının kendi içindeki rekabet ve işbirliği eğilimlerinin sınıf mücadelesinin seyri açısından taşıdığı önem, ayrıca ele alınması gereken önemli bir konudur. Bizler somut çalışmalarımızda, hangi sermaye grubuna bağlı olursa olsun, işçi sınıfının birleşik mücadelesini örgütleme vurgusunu öne çıkarmak ve bunun gerçekleşmesi için çalışmak zorundayız. Sadece ülke genelinde değil, dünya üzerindeki tüm işçilerin ortak sınıf çıkarları temelinde birliğini, enternasyonalist dayanışmanın önemini her vesile ile işlemeliyiz.

Parti programımızın imkanları

Parti programını yerel ve fabrika çalışmalarında güçlü bir silah olarak kullanmalıyız. Parti programımız, dünya işçi sınıfı ve komünist hareketinin 150 yıllık teorik ve pratik mücadele birikiminin ürünüdür. Bu program, tam da programın kendisinde vurgulandığı gibi; insanlığı, uygarlığı ve doğayı yıkıma sürükleyen emperyalist-kapitalist dünya düzenine karşı yükseltilen devrimci bir savaş bayrağıdır. Çürümüş ve kokuşmuş kapitalist sömürü ve zulüm düzenine, onun gerisindeki uluslararası emperyalizme karşı militan bir savaş ilanıdır.

Parti programında ortaya konulan mücadele ilkeleri ışığında fabrikanın somut sorunlarına dönük özgül politikaların belirlenmesi ve yaygınlaştırılması için özel bir yoğunlaşma gereklidir. Programın sahip olduğu sistematiği ve bilimsel bakış açısını içselleştirebildiğimiz oranda, fabrika çalışmasının sorunlarına hakim olmak kolaylaşacaktır.

Programımızda yeralan ***"Acil demokratik ve sosyal istemler"*** ve ***"Emeğin korunması"*** bölümünde formüle edilen talepler için örgütleyeceğimiz mücadeleler, hem işçi sınıfının fiziki ve moral yozlaşmadan korunması, hem de kendi kurtuluşu için, sosyalizm için vereceği mücadelede savaşma gücü ve yeteneğinin yükseltilmesi bakımından, kritik bir önem taşımaktadır.

Ülke genelini ve emekçi sınıfların tümünü kesen siyasal sorunların parti programı ile bağını kurarak işlemeyi başardığımız ve işçi kitlelerini siyasal sorunlara duyarlı hale getirebildiğimiz oranda da, partimizin örgütsel ve politik olarak sınıf içinde mevzi kazanması kolaylaşacaktır.

İşçi sınıfının çalışma ve yaşam koşullarının düzeltilmesi uğruna mücadele alanı, dar ücret mücadelelerine ya da toplusözleşme döneminde kazanılacak bazı sosyal haklara indirgendiği ölçüde, gerçek anlamı, kapsamı ve işlevi ile kavranamıyor demektir. Böyle olunca da, sınıf mücadelesindeki önemi yeterince anlaşılamıyor, bu mücadele küçümsenebiliyor. Oysa bu oldukça geniş ve işlevsel bir mücadele alanıdır. Emeğin korunması talepleri ancak hükümetlere ve mevcut yasalara karşı, aynı anlama gelmek üzere sermaye sınıfına karşı işçi sınıfının genel mücadelesiyle elde edilebilirler. Bu anlamda sınıf hareketini politikleştirmenin temel bir imkanıdır sözkonusu olan. Oysa bizim bu alanda henüz çok sistematik bir propaganda ve ajitasyon çalışmamız yoktur.

Pratik önemi büyük bazı acil görevler

* Programımızın ***"Emeğin korunması"*** bölümünün bu önem temelinde organlarımızda tartışılması ve kavranması;

* Bu alandaki sorunların hem genel olarak, hem de tek tek sektör ve işletmeler açısından somut karşılığının saptanması;

* İşçilerin bu sorunlara bakışının ve eğilimlerinin saptanması;

* İşyeri çalışmasında bu sorunların sistematik olarak teşhiri ve ilgili taleplerin sistematik olarak propagandası, şu dönem öncelik taşıyan ve sınıf çalışmamız için büyük önem taşıyan görevlerimizin bazılarıdır.

İşçi sınıfının komünist partisi, yürüteceğimiz başarılı fabrika çalışmaları sayesinde fabrika hücreleri temeli üzerine oturacak ve işçi sınıfıyla etle-tırnak gibi birleşecektir. Devrimin ve sosyalizmin zafer kazanmasının yegane güvencesi de bu olacaktır.

Okurlardan / Yoldaşlardan...

1 Mayıs faaliyetinden gözlemler...

Bu yılki 1 Mayıs, gerek Türkiye gerekse dünyada, sınıf cephesinde önemli gelişmelerin yaşadığı bir süreçte kutlanacağı için ayrı bir önem taşıyordu. Sınıf devrimcileri olarak, dost ve düşmanın gözleri önünde göndere çekilmiş bir bayrak olan programımızdan ve Ulucanlarda şehit düşen yoldaşlarımızın bıraktığı mirastan aldığımız ayrı bir güçle, işçi-emekçi semtlerini materyallerimizle donattık.

Bazı bölgelerde açık faaliyet yürüten yoldaşlarımızla faaliyetlerimiz birbirini tamamladı. Bu, kitleler üzerinde oldukça güçlü bir etki bıraktı. Devrimci cephede bir-iki bölge dışında ne yazık ki herhangi bir politik-pratik faaliyete rastlayamadık. İllegal faaliyet açısından ise daha da vahim bir durum vardı. Kısacası, her iki alandaki çalışmamızla kendimizi bölgede hissettirdik.

Çiğli'nin Güzeltepe semtinde genel dağıtımı tamamladıktan sonra, gruplar halinde dolaşan kimi gençlere ve kadınlara parti bildirisini elden verdik. İnsanlar oldukça ilgiyle karşıladılar. Parti materyallerinin yanısıra, biri öncü kesimlere seslenen, diğeri Çiğli Organize'ye yönelik 1 Mayıs'la ilgili iki bülten özel sayısını devreye soktuk. Çiğli Organize'nin tam merkezinde yazılama yaptık. Girişinde servis bekleyen işçilere ve organizedeki bir fabrikanın servislerine yaptığımız dağıtım ise oldukça ilgiyle karşılandı.

Çiğli Organize'nin tam ortasında Çiğli patronlarının diktiği bir anıt (üç direğin içine geçirilmiş bir çark) var. Dağıtımı bitirdikten sonra, gelecekte bu anıtın yerine zincirini kıran işçi ya da orak çekiç anıtı dikmeyi, ileriki 1 Mayıslar'da partinin kızıl bayrağı altında, işçilerin işçi tulumlarıyla fabrikalardan akarak Organize'nin meydanında buluştuğu, işbirlikçi sınıf düşmanlarıyla hesaplaştığı 1 Mayıs kutlamalarını düşleyerek, bölgeden ayrıldık.

Bugünler uzak değildir. Süreç bu doğrultuda ilerliyor. Sermaye düzeninin insanlığa açlık, sefalet ve zulümden başka verecek bir şeyi kalmamıştır. Yeter ki bizler soluğumuzu tutarak, tarihsel görevlerimizin bilinciyle sürece yüklenelim. İşte o zaman kazanan partimiz, devrim ve sosyalizm olacaktır!

Bir komünist işçi/İzmir

Zindandan mektup...

Ümit ve Habip yoldaşların program özlemi

Programımızın yayınlanmasının yarattığı coşkuyu sizlerle paylaşmak istedim. Programı yeterince inceleyemedim. Henüz bir kez okuyabildim. Daha önce yayınlanan tartışmalardan yeterince hazırlanmıştım. Program tüm tartışmalardan damıtılmış ve yoğunlaştırılmış.

Programımızın yayınlanması coşkuyla birlikte burukluk da yarattı bende. Ümit ve Habip yoldaşların bu programı nasıl heyecanla beklediklerini bilen tüm yoldaşlar sanırım bu burukluğu yaşayacaklardır.

Ümit yoldaş özellikle 18 Nisan seçimleri öncesi çalışmada, "kitlelerin karşısına programımızla çıkabilmeliydik" diyordu. Döne döne programımızın yayınlanmasının yaratacağı etkiden sözediyor ve bunu heyecanla bekliyordu.

Habip, aramızda ideolojik-politik tartışmaların sürdüğü dönemde, yani henüz ben farklı bir yapıda örgütlüyken, *"Kongre sonuçlansın, programımız yayınlandığında ikna olacaksın. Çünkü bu program tüm diğer programların iflasının ilanı olacak, onları gereksizleştirecek"* diyordu.

Şimdi her iki yoldaşın yüzündeki mutlu ifade, gözlerinde ateş saçan parıltı ile programı okuduklarını, yorumlar yaptıklarını, bunun onlara verdiği heyecanı canlandırabiliyorum hayalimde. Habip ve Ümit yoldaşlar coşku ve heyecanımı paylaşmak için şimdi yanımdalar sanki.

Program üzerine görüşlerimi bir dahaki mektuba bırakıyorum. Bu arada daha iyi inceleme ve sindirerek okuma olanağım olacak. (...)

F. A./30 Mart '00

Yılların emeğini ve birikimini parti ile taçlandırdık

Asıl sınavımız bundan sonra başlıyor

Ulucanlar zindanında yitirdiğimiz iki yiğit önder yoldaşımız biz komünistlere her zaman devrimci kimlikleri, kişiklikleri, pratikleri, ürettikleri ve devrime bağlılıklarıyla bir ışık olacaktır. Partimizin kuruluşunun üzerinden henüz bir yıl geçmemişken, düşmanın saldırılarıyla yüzyüze kaldık. Bu süreçte devlet F tipi tabutlukları gündeme getirerek saldırılarını yoğunlaştırdı. Saldırı Ankara'nın göbeğinde Ulucanlar'da gerçekleşti. 10 devrimci tutsak şehit oldu. Sermaye devleti şunu çok iyi biliyor; bu topraklar her dönem yiğit devrimciler yetiştirdi. Kendi iktidarını yıkmaya and içmiş devrimcileri ve komünistleri kitlelerle birleşmesinin önüne geçmek için vahşice saldırıyor. Ama geçmişte başaramadı, yine başaramayacak.

Türkiye devrim yolunda ilk filizi, 1920'lerde kurulan TKP'yle vermeye başladı. Zamanla, '60'lı ve '70'li yıllarda, Türkiye işçi sınıfı hareketi gelişti, çeşitli sınavlardan geçti. Ama kendisini devrime taşıyacak partisinin yokluğu koşullarında, küçük-burjuva partiler ve devrimci demokrat akımlar öne çıktılar. '70'li yıllarda bugün hala herkesin saygıyla andığı birçok devrimci şehit oldu.

'80 sonrasında ise kimileri devrime inançsızlıkla düzene kapaklandılar. Bunların şimdi birçoğu ekonomik-siyasal reformlar uğruna mücadeleye sıkı sıkı bağlanmışlar ve devrimi ise salt platonik olarak yaşıyorlar. Kimileri "aşk ve devrim" diyorlar, ama devrim için savaşmak yerine partilerinin iplerini düzene sıkı sıkı bağlamayı tercih ediyorlar. Son yıllarda cezaevlerinde birçok devrimci şehit verilirken, düzene sığmayı reddeden devrimciler karşısında, bu düzenden ısrarla af beklentisi içinde basın açıklamaları yapıyorlar.

Ölümsüzleşen iki yoldaşımız bize devrim davasının nasıl ölümüne sahiplenileceğini gösterdiler. Biz komünistler bu mirası partiyle ileriye taşıyacağız, bu mirastan da güç alarak işçi ve emekçilerle bütünleşmeye çalışacağız.

Devrim mücadelesi uzun ve zor bir yol. Her bir komünistin tereddütsüz yürümesi gereken bir yol. Bu yolu başarıyla yürüyebilmek için partinin militanı, militanın da partiyi ideolojik- pratik olarak beslemesi gerekiyor. Komünistin bireysel yeteneklerini ve pratiğini kollektif bir ürün olarak görebilmeli, genç devrimcilerin bunu özümsemesini sağlayabilmeliyiz. Devrimcilik bilinçli ve gönüllü bir seçimdir. Bu düzeni yıkmak ve ezilenlerin düzenini kurmak için savaşıyoruz. Bu savaş uzun da sürebilir kısa da. Hedefe ne zaman varacağımız belli değildir. Biz düzene karşı cepheden karşı karşıya geldik, bunun için Komünist İşçi Partisi saflarını seçtik. Yılların birikimini, emeğini partiyle taçlandırdık. Programımız ve tüzüğümüz bizim manifestomuzdur.

Asıl sınavımız bundan sonra başlıyor. İddiamız işçi ve emekçilerle bütünleşme yeteneği gösterecek kadroların omuzlarındadır. Kitle bağları kurup, örgütçülük yeteneğimizi yaşam içinde geliştirip, yaşamdan öğreneceğiz, yetkinleşeceğiz. Sınavımızı emekçi kitleler içinde vereceğiz. Bugün TKİP'ye sempati duyan, fakat kıyısında duranları, yarın partinin bir neferi, örgütçü kadroları durumuna getirebilmeliyiz.

En önemli sorumluluklarımızdan biri, parti saflarına yeni katılan genç işçi yoldaşlarımızın ideolojik-politik donanımı alanındadır. Genç yoldaşlarımız partinin birer neferi olarak savaşmak için doğal olarak partiden beklentileri var. Dolayısıyla eğitim büyük bir önem taşıyor. Eğitimin önemli ayağı ideolojik-politik eğitim. Bir diğer yönü ise yaşamlarını disipline edebilmek...

Genç yoldaşlarımız kitle ilişkilerini geliştirmede karşılaştıkları zorlukları aşamadıkları, yaşadıkları zorlanmaların nedenlerini anlayamadıkları koşullarda, bu onlarda moral bozukluğuna neden olabiliyor. Dönüp kendilerini sorgulamaya, kusuru kendilerinde aramaya yönelebiliyorlar. Ve yaşadıkları sorunları birlikte oldukları yoldaşlarla paylaşmaktan da geri durabiliyorlar. Deneyimli yoldaşlar genç yoldaşlarla ilişkilerini

güçlendirmeli, onların düşüncelerini, sorunlarını daha rahat ifade edebilmelerini sağlayabilmelidirler.

Genç yoldaşlarımız fabrika çalışmasında, çevre ilişkilerini yönlendirme konusunda doğal olarak zorlanma yaşıyorlar. İlişki kurdukları işçileri birkaç konuşmayla, birkaç ziyarette dönüştürebileceklerini düşünebiliyorlar. Oysa durgun dönemlerde insan kazanmak kolay olmuyor. Sabırlı ve soluklu bir çalışma gerektiriyor. Genç yoldaşlarımıza neden sabırlı davranmamız gerektiğini kavratmalıyız. Çalışmaya bire bir işçi kazanmak üzerinden bakmamaları gerektiğini anlatmalı, kollektif alan çalışması yapabilecek bir tarzı önlerine koymalıyız. Bunun hayata geçirilmesi belki uzun zaman alacaktır. Ama kalıcı bir çalışma ancak bu biçimde sağlanabilir. Parti faaliyetini üstlenecek genç işçiler de buralardan çıkacaktır.

Genç yoldaşlarla eğitiminde MYO ve parti materyallerini birlikte okumak imkanı yaratabilmek önemli. Bazı yoldaşlar birlikte okuyup tartıştıklarında daha iyi kavradıklarını ifade ediyorlar. Onların yazı yazmalarını teşvik etmeli, güncel siyasal gelişmeleri birlikte değerlendirmeli, yazı konusunda önerilerde bulunmalı, yazdıklarını birlikte tartışmalıyız. Kısacası genç yoldaşlarımızın çok yönlü eğitimi için gereken emeği harcamalıyız.

A. Güneş

Deneyimler, gözlemler...

Çalışmaya başladığım atölye üzerinden gözlemlerimi aktarmak istiyorum.

Bir tekstil atölyesinde çalışıyorum. Tekstil işçilerinin bilinen yapısı burada da hakim. Yaklaşık 30-35 kişi çalışıyor. Çoğunluğu bayan ve genç işçilerden oluşuyor. İşçiler çoğunlukla işe geçici gözüyle bakıyorlar. Kimi makinacılar ise iş değiştirmenin çözüm olmadığını, sömürünün devam edeceğinin farkındalar. İşçiler arasında lise mezunları bulunmakla birlikte, lümpen kültür genelde hakim durumda. Birbirlerine pek güven duymuyorlar. Ama öte yandan sosyal ilişkilerde çok içli dışlılar. Bir-iki kişi dışında yıllardır birlikte çalışıyorlar. Patronlar iki ortak ve işyeri fason çalışıyor.

Geçtiğimiz günlerde gece 10'a kadar mesaiye kalacaksınız denildi. Bunun üzerine üç arkadaş mesailerden kesinti yapıldığı için mesaiye kalmayacaklarını söylediler. Diğer işçiler ise sessiz kaldılar. Patronlar geldi, usta mesaiye kalmıyorlar diyerek çağırmıştı. Mesaiden kesmediklerini söyleyerek kendilerini savunmaya çalıştılar. Sorun sadece mesai de değildi. İzinlerde ücretlerden fazla kesilmesi, önceden haber verildiği halde kesinti yapılması vb. sorunlar da dile getirildi. Patron, piyasaya göre davrandığını, bunun gereklerini yerine getirdiğini söyledi. Atölyede izinler rahat bırakılmış. İş ne kadar önemli olursa olsun, işçi izin alıp gidilebiliyor ya da bir işçi izinsiz gelmeyebiliyor. Ama öte yandan ücretler çok düşük, sigorta yok, vb...

Karşılıklı konuşmalar devam etti. Konuşan arkadaştan biri patronun ikiyüzlülüğünü teşhir etti. Zaten bizler sustukça sizler hep kazanırsınız, diye cevap verdi. Ben yeni işe girdiğim için şimdilik konuşmamayı tercih ettim. Diğer işçiler de sustular. Konuşan işçiler diğer işçilerin sessiz kalmasına sitem ettiler.

Ertesi gün mesaiye kalındı. 10'a kadar çalışılacaktı. Bisküvi dağıtıldı, oruç tutanlara ise verilmedi. Yine o gün yarım saat kadar tartışıldı. Patron geldi, neden bize sorun çıkartıyorsunuz, ben oruç tutanlara vermek zorunda değilim vb. dedi. Böylesine küçük bir atölyede bile işçilerin öfkelerini birdenbire patlamayla dile getirmeleri mümkün oluyor. Daha düne kadar işçilerle patronlar karşılıklı çay içip sohbet ederlerken, bir anda karşı karşıya gelebiliyorlar.

Burası şimdilik çalıştığım bir atölye. İmkanları oluştuğunda, daha büyük fabrikalara geçerek işçi sınıfının daha geniş kesimleriyle buluşmayı hedefliyoruz. İşçi sınıfının öfke ve tepkisi birikirken, önderlik ihtiyacı daha da artıyor. Kendimizi bu yönde donatmaya ve programlı ve disiplinli bir yaşamı egemen kılmaya önem vereceğiz.

V. Nida

Okurlardan / Yoldaşlardan...

Yoldaşların özeleştirilerinden...

"Ya devrimci örgütlü yaşam, ya da düzen içinde hiçleşme"!

Cezaevinden çıktığımdan bu yana uzun sayılabilecek bir süre geçti. Bu süre boyunca aktif ve tanımlı bir ilişki olarak kendimi ifade etmedim/edemedim. Bunun geriye düşüş ve çekilmeden başka bir anlamı olmadığı açıktır. Gözaltında sergilediğim zayıf tutumla, düşman karşısında inandığım devrimci değerleri, işçi sınıfının ve onun temsilcisi partimin onurunu koruyamadım. Kendime olan saygımı ve özgüvenimi yitirdim. Sonrasında kısa süreli, kendini aşma ve yenilemede başarısız bir cezaevi süreci yaşayarak dışarı çıktım. Bu durumda politik faaliyete bir yararımın dokunmayacağını düşündüm. Bir sarsıntı yaşamış ve bunun altında kalmıştım. İnançlarımın, ideallerimin ve devrime bağlılığın gereklerini yerine getirmede başarısızlığa uğramıştım.

Bundan sonraki süreçte örgütlülükten ve siyasal faaliyetten uzak bir yaşam başladı benim için. Ancak hiçbir zaman devrim cephesinden kopmayı düşünmedim. Şu ya da bu biçimde bu cephede tutunmaya çalıştım. Düzenle barışık yaşama ve onunla bütünleşme gibi bir çabam olmadı. Ama, niyet ne olursa olsun, siyasal faaliyetten kopuk bir yaşam tarzı, düzenle bağların güçlenmesi ve yeni köprülerin kurulması demektir. Böyle bir süreç içinde devrimci olmak, devrimci özü geliştirmek bir yana, varolanı koruyabilmek için sarfedilen bireysel çabalar da anlamsız kalıyor. Ara konum diye bir şey yoktur. Ya devrimci örgütlü bir yaşam, ya da düzen içinde yokoluş ve hiçleşme.

Yaşadığım çelişkiler, kendimle yüzleşmem, bu süre içinde benim açımdan yıpratıcı oldu, olmalıydı da. Bir yoldaş şöyle söylemişti: "Bir devrimcinin yaşamı inişli-çıkışlı bir seyir izler. Geriye düşüşler yaşanabilir. Sorun tekrar ayağa kalkarak bu yolda yürüme gücü gösterebilmek, zaaf ve zayıflıkları geride bırakabilmektir."

Kelimeler tam böyle olmasa da özce söylenen buydu. Devrimci saflarda kalabilmek, zaaf ve zayıflıkları geride bırakma niyeti ve isteğinden kuşku duyulmamalıdır. Fakat bu yaşamda karşılık bulamadığı ölçüde, fazlaca bir anlamı yoktur. Mücadelenin, siyasal faaliyetin kıyısında kalarak çıkış noktası aramak, kişiyi en fazlasından iyi bir devrimci dostluğuna götürüyor. Kişinin kendini buradan da üretebileceği düşüncesi, ancak belli bir süre inandırıcı geliyor. Aslında bu varolan durumu kendine meşrulaştırma, bir anlamda kabullenme, rahatlama çabasıdır. Sonuç çoğunlukla düzenle bütünleşmeye giden yolun başlangıcı olmuştur. Bu adım adım kendini de ikna ederek bu yolda ilerlemedir. Ya bu yolda ilerleyeceksin, ya da sorunların çözüm platformunda, asıl yaşam alanı olan sınıf mücadelesindeki yerini alacaksın. Bu düzen-devrim çatışmasının küçük-burjuva kimlikte cisimleşmiş halidir. Bu biçimde ortaya koyuşum bir tercih sorunu gibi görünebilir. Kuşkusuz yaşanan bir çelişkidir. Ancak benim için bir tercihten fazlasını ifade ediyor. Bu kurtuluşunu ve kaderini işçi sınıfının kurtuluşunda gören biri için yaşamsal bir anlam ve önem taşıyor.

Partinin ilanı nasıl ki Türkiye devrim tarihinde bir dönüm noktası olduysa, benim yaşamımda da aynı anlamı buldu. Hangi koşulda olursa olsun, hangi düzeyde olursa olsun, işçi sınıfının komünist partisinin saflarında, onun bir neferi olmak, devrimci kalma iddiasında olan benim için kaçınılmaz bir görevdi. Yaşadığım tahribatı ve çöküntüyü ancak hızla ilerleyerek aşabilirim. Yaşamımı belirleyen inanç ve değerleri ete-kemiğe büründürme, sınıf ideolojisini, sınıf devrimciliğini kendimde bütünleştirme kararlılığındayım.

Şehitlerimizi ellerimizde bayraklaştırdığımız bugünlerde, sınıflar mücadelesi tarihinden süzülüp gelen partimizin önderliğinde yeniden ayağa kalkarak bu savaşta saflarda yerimi almak, benim için yaşamsal bir öneme sahiptir. Bu, yaşadığım zaaf ve zayıflıkların, geriye düşüşün bilince çıkarılmasında somut bir adım olarak görülmelidir.

A. C. / Ekim '99

Yoldaşların özeleştirilerinden...

"İçimizdeki küçük-burjuvaziyi öldürebilmek"...

Bu yazıyla, yaşanan süreçlerin özgüllüklerine fazla bağlı kalmadan, bu özgüllükler içinde boğulmaktan uzak durmaya çalışarak, sürece ilişkin gelinen noktadaki bakışımı ifade etme amacındayım.

Devrimci açık alan çalışması üzerine değerlendirmelerle birlikte gündeme gelen müdahalenin ardından, varolan eksikliklerin kapatılması veya ertelenmesine (içinden geçilen kongre sürecinin özgünlüklerinden kaynaklı) dönük atılan adımlarda, duyduğum sorumluluk ölçüsünde, üzerime düşenleri yerine getirmeye çalıştım. Dönemin çalkantısı içerisinde, bunu benimle birlikte yerine getirmeye çalışan ve merkezi sorumluluklara omuz vermeye çağrılanların yaşadığı süreçler üzerinden paralellikler kurulabilir. Bu unsurların beraberinde getirdikleri zaaflar, bu noktada ve ilk kez yüzyüze kalmış oldukları sorumluluklara ilişkin ilerletici müdahale eksikliği, atılan adımların bizzat bu sorumlulukların muhatabı olan kişilerce yeterince özümsenmemesi, aynı anlamda bu kişilere bu sorumluluğun ve atılan adımların yeterince özümsetilememesi, sürecin, en azından kimi kadroların süreçlerinin belirleyicisi olduğu söylenebilir.

Partileşme adımlarının, yeniden inşanın, sancılı bir süreç olması kaçınılmazdır. Bu sürecin sancılı yaşanmış/yaşanıyor olması, normal koşullarda çok daha sağlıklı tüketilmesi gereken süreçleri kısa zaman dilimlerine sığdırmayı, seri ve net kararlar almayı beraberinde getirebilir. Böylesi süreçler, aynı zamanda zengin bir birikim ve deneyim kaynağıdırlar.

Kongre ile birlikte yeniden inşa süreci olarak adlandırılan ve partili kimlikle aradaki mesafenin kapatılmasını hedefleyen süreçte, devrimci açık alan çalışmasının oturtulmasına dönük atılacak adımların ortaklaştırılması da, bu sürecin birikimleri ve olumlu/olumsuz deneyimlerinden çıkarılan derslerle sağlanabilir.

Bu noktada, yukarıda sözü edilen kişilerle paralelliğin ötesinde, parti ilanının ardından açık alana müdahaleyle birlikte sergildiğim olumsuz pratik, geri çekilmemle ve sorgulama/araştırma içerisine girmemle sonuçlanmıştır.

Bu iç sorgulama süreci, sonrasında, o dönemde geri çekilmeden önce dile getirdiğim sorunları daha net görebilmemi sağlamıştır. Kendi cephemde gördüğüm sorunlar ve yaptığım özeleştiri, hala geçerliliğini korumakta ve somutlanmayı beklemektedir. Bununla birlikte bu somutlanmanın koşulu, ancak o dönemde kısmen ortaya koyabildiğim daha çok örgütsel ve politik sorunlar, bir anlamda bendeki geri çekilmenin zeminini besleyen (oluşturan değil!) sorunlar üzerinde ortak bir bakışın oluşturulabilmesidir.

"İçimizdeki küçük-burjuvaziyi öldürebilmek" sorunun bir tarafıysa, sorunun diğer tarafı da, büyük-küçük bu zaafı taşıyan herbirimizin, en azından dönüşmeye açık olanların, buna uygun zemini yakalayabilmeleri, bu zeminin birlikte yaratılabilmesidir. Burada kendi sürecimle ilgili değerlendirmemin de bu iki yön üzerine kurulu olduğunu vurgulamak istiyorum.

Geri çekilme sürecim, açık alana ilk müdahale ile birlikte "durumdan vazife çıkararak" birbiri ardına üstlendiğim sorumlulukların altında ezilmenin bir sonucu değil, tam da bu sorumlulukların devredileceği/paylaşılacağı noktada yaşanmıştır. Aktif bir biçimde içinde yer aldığım bu olağanüstü sürecin karşılıklı bir muhasebesinin çıkarılamaması, parti ilanıyla birlikte atılması planlanan pratik adımların ancak tek bir genel toplantıya sığdırılması iki temel nedendir. Atılan adımlara ayak uyduramamın ardında, daha önceki yaşantımdan getirdiğim zaaflarla birlikte, bu sürecin içine çekilememem ve karşılıklı eksikliklerle sürecin dışında kalmamın da payı mevcuttur.

Bu noktadaki bakışın, yani bu zeminin ortaklaşa yaratılabilmesinin yeniden inşa süreci için de hayati bir öneminin olduğu açıktır. Aksi

(Devamı s.35'de)

Yoldaşların özgeçmişlerinden...

Devrim: Uğruna ölünebilecek tek dava!

'80'li yılların ortalarında köydeki yoksulluk nedeniyle büyük bir kente taşınmak zorunda kaldık. Babam işçi, annem ise ev hanımı...

Ortaokulu bitirdikten sonra, babamın isteğiyle, ileride meslek sahibi olabilmek için Endüstri Meslek Lisesi'ne girdim. Okulda yoğun bir sindirme ve kişiliksizleştirme politikası uygulanıyordu. Hemen her yerde bir öğretmenin (ustanın) öğrenciyi (çırak) dövdüğünü görebiliyorduk. Ben de birçok kez öğretmenlerden dayak yedim. Okulumuzda öğretmenlerin çoğu ve idarenin tümü faşist hocalardan oluşuyor. Bu nedenle sol eğilimli öğrenciler seslerini çıkartamıyor, hatta kendilerini belli etmemek için faşistlerle beraber geziyorlardı. Hocaların birçoğu okulun yanındaki Ülkü Ocağına gidip gelirlerdi. Okulda dayak yememek için Ülkü Ocağına gitmek gerekiyordu. Ülkü Ocağına giden öğrencilerin ders çalışmalarına gerek yoktu, çünkü hocalar onları Ülkü Ocağına gittikleri için ödüllendirirlerdi. Onlar için herşey serbestti. Okulda sigara içmek, haraç toplamak, istedikleri öğrenciyi hocalarının yanında dövmek gibi. Ramazan ayında yemekhanemiz kapatılıyor ve zorla oruç tutmamız isteniyor, oruç tutmayanlar dövülüyordu. Ben de iki kez bu faşist çetelerden oruç tutmadığım için dayak yedim. Okulda Alevi ve solcu öğrencilere büyük baskılar uygulanıyor ve ülkücü olmaları isteniyordu. Buna karşı çıkanlar dayaktan kurtulamıyorlardı.

Öğrenciler döner sermayede çalıştırılırlar, hiç para almazlardı. Paraları müdür ve öğretmenler kendi aralarında paylaşırlardı. Herkes son sınıfa geldiğinde yoğun bir sömürü ile karşı karşıya kalıyordu. Bir yıl boyunca işletmelerde en pis işleri yapıp, alanı ile ilgisi olmayan yerlerde çalıştırılıp, asgari ücretin üçte birine mahkum ediliyorlardı. Öğrenciler tam da sermaya devletinin istediği gibi kişiliksiz, her türlü sömürüye açık, hiçbir şeye sesini çıkarmayan insanlar olarak mezun oluyorlar. Kapitalizmin çarklarına kalifiye eleman olarak giriyorlar ve rahatça sömürülüyorlar.

Gün geçtikçe içimde devrimci olmak isteği artıyordu. Bir arkadaşım aracılığı ile komünistlerle tanıştım. Rüyalarım gerçek olmuştu. Artık bilimsel sosyalizmle tanışmıştım. Artık benim için devrimcilik bir macera değil, yaşamın ta kendisi idi. Devrim, uğruna hizmet edilecek ve ölümün göze alınabileceği tek dava idi. Türkiye'de devrimi yapabilecek tek yapı, işçi sınıfının öncüsü olan Türkiye Komünist İşçi Partisi'ydi. İşçi sınıfının ve emekçilerinin partisiydi. Türkiye'de Marksizm-Leninizmi özümsemiş ve bunu da pratiği ile gösteren tek parti TKİP idi. Türkiye bir devrim toprağı idi, Türkiye'de bir sosyalist devrim yapılması gerekiyordu.

Sosyalist devrim için gerekli bütün somut olanaklar Türkiye'de var. Türkiye'de emek-sermaye çelişkisi çok keskindir. Türkiye burjuvazisi ve sanayisi yeterince gelişmiştir. Beraberinde kendisini yok edecek sınıf olan proletarya da nicel ve nitel olarak gelişmiştir. Kapitalizm her alana uzanmıştır. Artık insanlar sokaklara döküldüklerinden sermayeye karşı slogan atıyorlar, sermaye sınıfından emeklerinin karşılığını istiyorlar. Türkiye sermayesi uluslararası sermaye ile içiçe geçmiştir. Faşizmin kaynağı da sermaye sınıfıdır. Faşist çeteleri besleyen de sermaye sınıfıdır. Sabancı faşist çetelere teşvik primi vermektedir. Türkiye'de emperyalizmi ve faşizmi yok etmek istiyorsak, burjuvaziyi ortadan kaldırmak zorundayız. Türkiye'de sosyalizmi kurmak için gerekli sanayi mevcuttur ve sosyalizmi kuracak olan

parti de kurulmuştur. İşçi sınıfı öncüsü olan TKİP önderliğinde iktidardaki burjuvazinin egemenliğini yıkacak ve uluslararası sermayenin de Türkiye üzerindeki egemenliğine son verilecektir. Bütün bu somut gerçekler devrimimizin bir proletarya devrimi olması gerektiğini ve onun öncü partisinin de TKİP olduğunu ortaya koyuyor.

Oturduğumuz semt işçi ve emekçilerin yoğun olarak yaşadıkları bir yer. İnsanlarının büyük çoğunluğu '80 öncesinde aktif olarak siyasi gruplarda yer almış insanlar. Ama 12 Eylül faşist darbesi, devrimcilere uygulanan baskı ve sindirme politikaları yüzünden yılmışlar. Artık reformist partilere sırtlarını dayamışlar. Her konuşmamızda söyledikleri sözler aynı: *"Biz yaptık da ne oldu, bu işler boş, yapanların haline görüyoruz, bu işleri bırakın da okuyun, yüksek yerlere gelin, ancak o zaman istediğinizi yaparsınız"*, vb. Yine de herkesin evinde Deniz Gezmiş'in fotoğrafı ve bir kitabı bulunuyor. Ama semtimizdeki gençler anne-babaları gibi değiller. Devrimci örgütlere sempati duyuyorlar ve anti-faşist mücadele ruhu taşıyorlar.

Ben de eskiden devrimci olan abilerimizi dinleyerek büyüdüm. Her ne kadar bugün kahvelerden çıkmasalar da, o dönem faşizme karşı nasıl mücadele ettiklerini anlatırlardı. Bu sayede ben de devrime karşı büyük bir sempati duydum. Devrimcilik hayattaki tek amacım olmaya başladı. Bir devrimci örgütün saflarına katılmak ve aktif olarak mücadele etmek istiyordum. O dönem ayrımları bilmediğim için, devrimci-demokrat çizgideki bazı devrimci örgütlere sempati duyuyordum. Bu örgütlerin mahallemizde sempatizanları olduğu için bende de sempati uyandırmışlardı.

A. D./Aralık '99

Devrimci birikim partimizin programıyla...

(Baştarafı s.36'da)

150 yıllık, Türkiye sol hareketinin özellikle son 30 yıllık deneyim ve birikiminden, parti inşa süreci olarak yaşanan kendi 11 yıllık teorik, siyasal ve örgütsel birikiminden süzülmüş olan programını, dostun düşmanın önünde bir bayrak gibi dalgalandırmıştır.

Sınıf savaşımı açısından tarihsel değeri olan bu adımla birlikte, devrimci değerler ve birikim güvenceye alınmış, proletaryanın eline güçlü bir silah geçmiştir. Bu ülkenin samimi devrimcileri ve işçi sınıfı artık alternatifsiz değildir. Altında birleşip savaşacakları bir bayrak var, bu bayrak dostun düşmanın önünde dalgalanmaktadır. Bundan sonraki adım, işçi sınıfını mücadele içinde programıyla buluşturmak, yani TKİP programını maddi-toplumsal zeminine oturtup devrim hedefine yürümektir.

İşçi sınıfının sosyalizmden başka kurtuluşu yoktur!

"İçimizdeki küçük-burjuvaziyi..."

(Baştarafı s.33'de)

takdirde gerek devlet müdahaleleri, gerekse de "içimizdeki düşman" tarafından yaşanan süreçlerin kesintilere uğraması tehlikesi gündemden düşmeyecektir.

Tüm bunlar, sergilediğim olumsuz pratiğin ve geri çekilmenin hiçbir anlamda bir mazereti değil, yukarıda sözünü ettiğim özeleştirinin somutlanması için ortak zeminin yakalanabilmesi kaygısının bir ifadesidir. Bunun, aynı zamanda, hareketin gündemindeki temel sorunlardan biri olan partili kimlik sorununa bir de diğer cephesinden bakmak anlamına geldiği açıktır. Fakat, bu toklukla ifade edilmekte olan anlayışın kösteklenmesi değil, pratik müdahalenin eksikliklerinin giderilmesiyle birlikte desteklenmesine yöneliktir.

Ayrılmak da, yeniden birlikte mücadele etmek de, yalnızca dövüşenler içindir!

A. S. / Ekim '99

TKİP artık internette: http//members.tripod.de/tkip

Devrimci birikim partimizin programıyla güvence altına alınmıştır!

M. Dağlı

Doğanın ve emeğin ürünü ilk insan toplulukları, zorunluluktan dolayı komünal bir hayat sürdüler. Yaşamını kolaylaştırmak için ortak çaba sarfeden insan, üretici güçleri geliştirmenin başına neler getireceğini bilmiyordu. Üretim araçların gelişimi ve toplumsal işbölümü komün halinde yaşamayı zorunlu olmaktan çıkarınca, dahası ilkel düzeydeki bu komünal yaşam üretici güçlerin gelişimi önünde bir engel haline gelince, aşılması tarihsel bir zorunluluk oldu. Ve böylece sınıfların doğuşu ve üretenlerin köleleşmesi süreci başladı.

Maddi yaşamın devamı için gereksinimleri üretenler, ürettiklerinden sadece ertesi günü yeniden üretime katılmasını olanaklı kılacak kadar bir miktar alabiliyor ve zorun hükmü altında çalışıyorlardı. Elbette sömürü ve zor başkaldırıyı da beraberinde getirdi. Artık köleliğe karşı özgürlük arayışı ve mücadelesi başlamıştı. Ancak gerçek özgürlüğe giden yol uzun ve çetindi. Kölelikten kurtulan emekçi, ancak toprak kölesi olabildi. Tarihin diyalektiği işliyordu. Sömürücü sınıflar saltanatlarını devam ettirme olanağını henüz yitirmemişlerdi. Ancak özgürlük arayışı da devam ediyordu. Serflerin toprak köleliğinden kurtuluşu ileriye doğru dev bir adımdı. Fakat bu kölelikten kurtuluş değil, yeni bir kölelik biçimine geçişti yalnızca. Serflerin yerlerini bu kez ücretli köleler aldılar. Ama ücretli kölenin diğer kölelerden çok farklı bir konuma ve misyona sahip olduğu, tarihin tanıdığı en büyük düşünce ve eylem adamı Karl Marks tarafından yapılan muazzam inceleme ve tahlillerle bilimsel olarak kanıtlandı.

Artık kölelerin, somutta ücretli kölelerin, yani işçi sınıfının özgürleşme olanağı çok daha somuttur ve kaçınılmaz hale gelmiştir. Kapitalizmin en ileri ürünü ve bizzat burjuvazinin mezar kazıcısı olan proletarya tarih sahnesindedir. Artık özgürleşmek, köle ve toprak kölesi için olduğu gibi uzak bir düş değildir. Sadece bir adım ötesidir. Mülksüzleştirilenleri mülksüzleştirmek ve zorunluluklar dünyasından özgürlükler dünyasına giden kapıyı açmaktır bütün mesele.

Ancak, tarihsel gelişimin bu aşamaya gelmiş olması, işlerin çok kolaylaştığı anlamına gelmiyor elbette. Bu sadece varolan nesnel gerçekliği ortaya koyuyor. Buna karşın binlerce yıllık sömürme, aldatma ve yönetme birikimine sahip olan bir egemen sınıfla, burjuvaziyle karşı karşıyayız. Bu sınıf, devlet gibi, sömürü ve köleliğin devam etmesi için örgütlenmiş askeri, bürokratik vb. alanlarda profesyonel olarak çalışan temel önemde bir baskı ve egemenlik aygıtına sahiptir. Ayrıca bilim ve teknolojininin verdiği olanaklarla, iletişim alanında da dev bir tekelleşmeye ulaşmıştır. Bu tekeli, işçi ve emekçilerin gerçekleri görmesini engellemek ve kapitalizmin yoz çürümüş kültürünü yaymak için dünya ölçüsünde seferber etmiştir, vb.

Tarihin tanıyacağı son sömürücü sınıf olan asalak burjuvazinin egemenliğini sürdürmek için her türlü kanlı, kirli ve sinsi yönteme başvuracağı açıktır. Proletarya ancak bu gerçekliği hesaba katarak yolunu yürüyebilir. İşçi sınıfı ve müttefiklerinin toplumun ezici çoğunluğunu oluşturması, mücadelelerinin haklı ve meşru olması, kapitalizmin tarihsel olarak miadını doldurmuş olması, kölelik ve sömürüden kurtulmak için yeterli değildir.

İşçi sınıfının kendisini ve diğer emekçi kesimleri özgürleştirebilmesi, vazgeçemeyeceği temel örgütü olan partinin öncülüğünde yürüteceği kararlı bir mücadeleyle mümkündür.

Türkiye proletaryasının devrimci partisi olan TKİP, Marksizm-Leninizmin bilimsel yöntemine dayanan, uluslararası işçi hareketinin

(Devamı s.35'de)